Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

№ 240 (8730).

14 декабрь 1985 йил шанба

Баҳоси 3 тийин.

М. С. ГОРБАЧЕВ

ФРАНЦИЯ МИЛЛАТ МАЖЛИСИНИНГ РАИСИ Л. МЕРМАЗ БИЛАН УЧРАШДИ

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси М. С. Горбачев СССР Олий Советининг таклифига биноан Совет Иттифоқига келган Франция Миллат мажлисининг Раиси Л. Мермазни 12 декабрь куни қабул қилди.

Дўстона, амалий муҳитда ўтган суҳбатда бир қанча халқаро проблемалар ва Совет-Франция муносабатларини ривожлантириш истиқболлари ҳақида гаплашиб олинди.

Парижда олий даражада ўтказилган Совет-Франция учрашуви натижасида СССР билан Франция ўртасидаги муносабатларга янги омил бахш этилганлиги мамнуният билан уқтириб ўтилди. Совет Иттифоқи, деди М. С. Горбачев, Франция билан дўстона муносабатларни жуда кенг миқёсда ривожлантириш тарафдоридир.

М. С. Горбачев халқаро вазият тўғрисида гапириб, СССР қуролланиш пойгасини жиловлашни, халқаро ишларда яхшилик сари бурилиш қилиш учун ҳар қандай имкониятдан фойдаланишни энг муҳим ва энг зарур вазифа деб билаётганини таъкидлади. Ҳозир ташқи сиёсатда янгича фикрлаш, давлатлар ўртасидаги муносабатларга янгича ёндашиш ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ талаб қилинади. Олий даражадаги Совет-Америка учрашувида Совет Иттифоқи айни шундай ёндашишга амал қилди.

Женевада ҳозирги замоннинг энг муҳим масалалари юзасидан ошкора ва умуман фойдали мулоқот бошланди. Космосда қуролланиш пойгасининг олдини олиш ва ердаги шундай пойгани тўхтатиш бу мулоқотнинг ўзагидир. СССР билан АҚШнинг шу туб масаладаги позицияларида қандайдир яқинлашув нуқталари белгиланди. Бироқ, бу масалани ҳал этиш йўлидаги энг катта тўсиқ сақланиб қолмоқда, бу тўсиқ Американинг «Самовий урушлар» программасидир. Бу программанинг амалга оширилиши ҳамма соҳалардаги қуролланиш пойгасини назоратсиз кучайтиришгагина олиб бориши мумкин. Америка томони бу соҳадаги ўзининг сўнгги сўзини ҳали айтгани йўқ деб Совет Иттифоқи умид қилади. Шу муносабат билан Ғарбий Европа давлатларининг роли ва масъулияти жуда катта.

Совет Иттифоқининг қуролсизланиш проблемаларини ҳал этиш учун ўзига боғлиқ бўлган ҳамма ишларни қилишга тайёрлиги салмоқли амалий тадбирлар билан мустаҳкамланмоқда, деб таъкидлади М. С. Горбачев. Чунончи, Францияга қилинган визит чоғида Совет Иттифоқи илгари Европа зонасида қўшимча равишда ўрнатилган СС-20 ракеталарини жанговар навбатчиликдан чиқариб олди, шу ракеталар учун доимий иншоотлар эса яқин икки ой ичида йиғиштириб олинади, деб эълон қилинган эди. СССР ўз ваъдасини бажарди — бу иншоотлар йиғиштириб олинди.

Ҳозир Европадаги ва дунёдаги вазият бир неча ой муқаддам бўлганидан кўра бутунлай бошқача, деб таъкидлади М. С. Горбачев. Халқаро ишларда яхшилик сари бурилиш бўлиши эҳтимол, деган умидлар туғилмоқда. 70-йилларда ўзини яхши кўрсатган механизм — Шарқ билан Ғарб ўртасидаги мулоқот яна ҳаракатга кела бошлади. Совет Иттифоқи бу мулоқотни ривожлантиришга, унинг ҳамма бўғинларидан фойдаланишга кенг миқёсда ёндашиш тарафдори бўлиб келди ва шунга тарафдор бўлиб қолаберади.

Совет ташқи сиёсатининг тинчлик йўналиши СССР Олий Советининг яқинда бўлиб ўтган сессиясида ишонарли тарзда яна бир бор тасдиқланди, бу сессияда СССРни социал-иқтисодий ривожлантиришнинг 1986 йилги плани тасдиқланди. Мамлакатимиз ички тараққиётининг келажагини кўзловчи бунёдкорлик характери КПСС XXVII съездининг умумхалқ муҳокамаси учун эълон қилинган энг муҳим ҳужжатлари лойиҳаларидан табиий равишда келиб чиқади.

Л. Мермаз Шарқ билан Ғарб ўртасидаги мулоқотни янада ривожлантириш кераклигини айтди ва Франция тинчликни мустаҳкамлаш, қурол-яроғларни қисқартириш ва космосда қурол-яроғларни жойлаштирмаслик манфаатлари йўлида Совет Иттифоқи билан ҳамкорликни ривожлантиришга ҳаракат қилаётганини таъкидлади. У М. С. Горбачевга Франция президенти Ф. Миттераннинг оғзаки мактубини топширди.

Суҳбатда СССР Олий Совети Миллатлар Советининг Раиси А. Э. Восс қатнашди.

(ТАСС).

Ўзбекистон ССР Олий Советининг мажлиси тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

Ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг иккинчи сессияси 13 декабрь куни ўз ишини давом эттирди.

Мажлисда кун тартибининг биринчи ва иккинчи масалалари — Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги Давлат плани тўғрисида ҳамда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги Давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида, Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва 1984 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақидаги масалалар юзасидан музокараларда депутатлардан: **К. И. Лапкин** (26-Жданов сайлов округи), **Д. О. Аҳмедова** (241-Чоршанба сайлов округи) сўзга чиқдилар.

Музокаралар тугагач кун тартибининг дастлабки икки масаласи юзасидан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР Госплани раиси депутат **Қ. А. Аҳмедов** ва Ўзбекистон ССР молия министри депутат **И. А. Каримов** якунловчи нутқ сўзладилар.

Олий Совет план-бюджет ва бошқа доимий комиссияларнинг тузатишларини эътиборга олиб, Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги Давлат плани тўғрисидаги қонунни, шунингдек Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги Давлат плани қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги қарорни бир овоздан қабул қилди.

План-бюджет ва бошқа доимий комиссияларнинг тузатишларини эътиборга олиб, Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги Давлат бюджети тўғрисидаги қонун ва Ўзбекистон ССРнинг 1984 йилги Давлат бюджети ижроси ҳақидаги қарор бир овоздан қабул этилди.

Олий Совет давлат агросаноат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. Қурбоновни Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари вазифасидан озод қилиб, Ўзбекистон ССР министри этиб тайинлаш тўғрисидаги қарорни қабул қилди.

Шундан кейин маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги Ўзбекистон ССР кодексининг лойиҳаси ҳақида Олий Совет қонун лойиҳалари тайёрлаш комиссиясининг раиси депутат **А. Г. Кадин** доклад қилди.

Шу масала юзасидан музокараларда депутатлардан **В. П. Кузьмин** (201-Зомин сайлов округи), **Д. Аҳроров** (304-Гагарин сайлов округи), **С. З. Ислямов** (407-Қурилиш сайлов округи), **У. Ҳасанова** (104-Оржоникидзе сайлов округи) қатнашдилар.

Олий Совет маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги Ўзбекистон ССР кодексини тасдиқлаш ҳақидаги қарорни бир овоздан қабул қилди.

Республикада мактаб ислоҳоти қандай амалга оширилаётганлиги хусусида депутатлардан Т. Исоқова билан М. Т. Хотамованинг сўровига Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси депутат **Ғ. Ҳ. Қодиров** жавоб қайтарди. У республикада умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг КПСС Марказий Комитети 1984 йил апрель Пленуми қарорларига мувофиқ ишлаб чиқилган комплекс плани амалга оширилаётганлигини маълум қилди.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси мазкур ишни амалга оширишда айрим камчиликлар борлигини қайд этди, депутатларнинг сўровида ана шу камчиликлар айтиб ўтилган. Маориф министрлиги ва ҳунар-техника таълими давлат комитети министрликлар, идоралар, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари билан биргаликда ўқув юртлари ва корхоналарнинг фаолияти устидан ҳали суст контроллик қилмоқдалар, мактаблар ва ҳунар-техника билим юртларининг ўқув моддий базаси секинлик билан мустаҳкамланмоқда. Ислоҳот талабларини бажариш мақсадида министрликлар, идораларга, шу жумладан маориф министрлиги ва ҳунар-техника таълими давлат комитетига Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитети билан биргаликда зарур ўқув-моддий базасини яратиш борасида амалий чоралар кўриш топширилди. Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги Давлат планида жуда катта тадбирлар кўзда тутилган бўлиб, улар таълимни унумли меҳнат билан боғлаш асосида мактаб ўқувчиларининг меҳнат тарбиясига ва уларнинг ҳунар ўрганишига оид барча ишларни янада такомиллаштиришни таъминлайди.

Депутатларнинг сўрови юзасидан Олий Совет қарор қабул қилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари депутат **Л. Ш. Бекқулбекова** доклад қилди.

Олий Совет Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларини тасдиқлаш тўғрисидаги қонунлар ва қарорларни бир овоздан қабул этди.

Депутат К. П. Дудин Главташкентстрой бошлиғи этиб тайинланганлиги муносабати билан Олий Совет уни қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати комиссиясининг раиси вазифасидан озод қилди. Депутат Қ. Сапоев Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри этиб тайинланганлиги муносабати билан у сув хўжалиги комиссиясининг раиси вазифасидан озод қилинди. Депутат Д. С. Ёдгоров Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси қилиб тайинланганлиги муносабати билан сув хўжалиги комиссиясининг аъзоси вазифасидан озод этилди.

Олий Совет депутат В. И. Сускинни сув хўжалиги комиссиясининг раиси қилиб сайлади. Депутат А. Ҳабибуллаев қурилиш ва бинокорлик материаллари саноати комиссиясининг раиси қилиб сайланди, шу муносабат билан у сув хўжалиги комиссиясининг аъзоси вазифасидан озод этилди. Депутатлардан С. А. Иброҳимов ва Ж. Ризаев ёшлар ишлари комиссиясининг аъзолари этиб сайландилар. Депутат Х. Мажитов сув хўжалиги комиссиясининг аъзоси қилиб сайланди.

Шу билан ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг иккинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРни ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1986 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ПЛАНИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилган Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги Давлат плани Ўзбекистон ССР Олий Советининг план-бюджет комиссияси ва бошқа доимий комиссиялари киритган тузатишларни ҳисобга олган ҳолда тасдиқлансин.

2-модда. Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг асосий кўрсаткичлари бўйича 1986 йилда қуйидаги ўсиш суръатлари белгилансин:

(1985 йилга нисбатан ўсиш процент ҳисобида).

Ҳосил қилинадиган миллий даромад	3,8
Саноат маҳсулоти — жами	4,0
Шу жумладан:	
Ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш	3,8
Истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш	4,6
Давлат капитал маблағлари (Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қарамоғидаги хўжаликлар бўйича)	5,0
Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти юк обороти	3,5
Ишчи ва хизматчилар сони (республика қарамоғидаги хўжаликлар бўйича)	1,8
Саноат фаолиятидан олинадиган фойда	10,2
Аҳоли жон бошига тўғри келадиган реал даромадлар	1,1
Иш ҳақи фонди (республика қарамоғидаги хўжаликлар бўйича)	5,7
Аҳоли жон бошига тўғри келадиган ижтимоий истеъмол фондлари	2,0
Давлат ва кооператив савдосининг чакана товар обороти	6,8
Шу жумладан алкоголли ичимликларни сотиш ҳажмини ҳисобга олмаганда	4,7
Аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ҳажми	9,8
Давлат бюджетида бўлган мактабгача тарбия муассасаларидаги болалар сони	7,4
Ҳунар-техника билим юртларида тайёрлаб чиқариладиган малакали ишчилар сони	3,5
Касалхоналардаги ўринлар сони	4,0

1986 йилда маблағ билан таъминлашнинг ҳамма манбалари ҳисобига умумий саҳни 6,91 миллион квадрат метр ҳажмида уй-жой қурилсин.

3-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленуми ва фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш йўл-йўриқларига амал қилиб, Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги Давлат планини бажариш жараёнида фан-техника тараққиёти ютуқларидан янада тўлароқ фойдаланиш ва меҳнат унумдорлигини бутун чоралар билан ошириш, ишлаб чиқаришни интенсивлаш, ёқилғи, хом ашё, материаллар ва бошқа ресурсларни тежаш, хўжалик юритишнинг янги методлари иш самарадорлиги ва сифатига кўрсатаётган таъсирни кучайтириш, социалистик мусобақани кенг авж олдириш, халқ хўжалигининг ҳамма бўғинларида давлат, план ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш асосида республиканинг социал-иқтисодий ривожланишини янада жадаллаштиришни таъминласин, зарур ҳолларда план топшириқларига аниқликлар киритсин.

4-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантириш 1986 йилги Давлат плани юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг план-бюджет комиссияси ва бошқа доимий комиссиялари хулосасида баён этилган таклифлар ва мулоҳазаларни, шунингдек, Ўзбекистон ССР Олий Совети мажлисида депутатлар киритган таклифлар ҳамда фикр-мулоҳазаларни кўриб чиқиб, улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилиш вазифаси топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри, 1985 йил, 13 декабрь

БУНЁДКОРЛИК ПРОГРАММАСИ

12—13 декабрда Тошкентда ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг иккинчи сессияси бўлиб ўтди.

Халқ депутатлари Ўзбекистон пойтахтига яхши кайфият, ишчанлик руҳи билан тўпланишди. Партия XXVII съездига тайёргарлик кенг авж олиб кетганлиги, КПСС Марказий Комитети 1985 йил октябрь Пленуми ва СССР Олий Совети IV сессиясининг қарорлари совет халқининг меҳнат ва сиёсий активлигини жўш урдириб юборди. Уларда бунёдкорлик ишларининг, бутун мамлакат ҳаётининг янги, ўн иккинчи беш йилликдаги улуғвор программаси белгилаб берилди. Бу программада Коммунистик партиянинг иқтисодий ривожланишни жадаллаштириш ва шу асосда халқ фаровонлигини янада юксалтириш Совет давлатининг мудофаа қудратини мустаҳкамлашдан иборат изчил йўли ўзининг ҳар томонлама ифодасини топди.

Совет кишилари Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқулламоқдалар ва тўлатўкис қўллаб-қувватламоқдалар. Женевада яқинда олий даражада бўлиб ўтган учрашувнинг якунлари бутун мамлакатда зўр қониқиш билан кутиб олинди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ М. С. Горбачев СССР Олий Совети сессиясида бу учрашув натижаларини батафсил баён этиб берди.

Депутатлар республика меҳнаткашларининг ўн иккинчи беш йиллик биринчи йилидаги иш ва турмуш программасини белгиловчи вазифаларни ишчанлик, принципиал талабчанлик, танқид ва ўз-ўзини танқид асосида омилкорлик билан муҳокама қилдилар.

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари республика Госплани раиси депутат **Қ. А. Аҳмедов** Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги Давлат плани ҳамда Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1985 йилги Давлат плани қандай бажарилаётгани тўғрисида доклад қилди.

Ўзбекистон ССР молия министри депутат **И. А. Каримов** Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги Давлат бюджети тўғрисида ва 1984 йилги Давлат бюджетининг ижроси ҳақида доклад қилди.

План-бюджет комиссиясининг раиси депутат **В. А. Антонов** Ўзбекистон ССР Олий Совети план-бюджет ва бошқа доимий комиссияларининг қўшимча докладини қилди.

Докладлар юзасидан музокараларни Наманган область ижроия комитетининг раиси депутат **Б. Хакимов** бошлаб берди. У область саноат маҳсулоти реализация қилиш шу йилги топшириғи ошириб бажарилганлигини, пахта тайёрлаш йиллик планини муддатидан илгари — ўтган йилдагидан анча илдам адо этилганлигини таъкидлади, халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам план топшириқлари муваффақиятли якунланмоқда.

(Давоми 2-бетда).

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўзининг навбатдаги мажлисида мамлакат партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов кампанияси қандай ўтаётганлиги тўғрисидаги масалани кўриб чиқди. Мажлисда таъкидлаб ўтилганидек, бу кампания КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель ва октябрь Пленумларининг сиёсий йўл-йўриқларига мувофиқ равишда ўтмоқда. Партия йиғилишлари ва конференциялари коммунистларнинг ғоят активлигини намойиш этмоқда. Улар сўнгги вақтда партия ташкилотлари ҳаётида юз берган ижобий жараёнларни акс эттирмоқда. Ишлаб чиқаришни янада интенсивлаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, Озиқ-овқат программасини амалга ошириш, партиянинг социал сиёсатини рўёбга чиқариш, ташкилий-партиявий ва идеология ишларини такомиллаштириш масалалари диққат марказида турибди.

Докладлар ва нутқларда партия комитетларининг фаолиятига талабчанлик билан баҳо берилиб, мавжуд камчиликлар ва нуқсонлар қаттиқ танқид қилинмоқда. Хусусан, айрим раҳбарлар оғизда ишнинг форма ва методларини такомиллаштириш тўғрисида гапириб, амалда эскича усулда ишлаётганликлари, кадрларга нисбатан ҳамиша ҳам етарли талабчанлик қилмаётганликлари, расмиятчилик ва бюрократизм фактларига қарши қаттиқ кураш олиб бормаётганликларидан ташвиш билдирилмоқда. Интизомни бузиш, суиистеъмол қилиш ҳолларига қарши курашни янада кучайтириш, ичкиликбозлик ва алкоголизмни бартараф этиш тадбирларини қатъият билан амалга ошириш, меҳнатсиз даромад олаётган шахсларга нисбатан жамоатчилик фикри ва қонун кучидан тағин ҳам активроқ фойдаланиш зарурлигига диққат-эътибор қаратилмоқда.

Сиёсий бюро партия комитетларига партия ташкилотларидаги ҳисобот ва сайлов якунларини ҳар томонлама таҳлил қилиб, аниқланган камчиликларни тугатиш чораларини кўришни, тўпланган тажрибадан область, ўлка партия конференциялари, иттифоқдош республикалар Компартиялари съездларига тайёргарлик кўриш ва уларни ўтказиш вақтида кенг фойдаланишни таклиф қилди. Ҳисобот-сайлов кампаниясининг якунловчи босқичи коммунистларни, барча меҳнаткашларни КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга сафарбар этиш, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш борасидаги кўп қиррали ишларни кучайтириш белгиси остида ўтиши кераклиги таъкидланди.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Советининг тармоқлараро фан-техника комплексларини тузиш ва уларнинг фаолиятини йўлга қўйиш тадбирлари тўғрисидаги қарори қабул қилинди. Қарорда фан-техника тараққиётининг асосий йўналишлари бўйича тузилаётган ана шу комплекслар составига турли тармоқлардаги илмий муассасалар, конструкторлик, технология ташкилотлари ва тажриба корхоналари киритилиши кўзда тутилади. Комплексга кирувчи барча муассасалар ва ташкилотлар шу комплексдаги бош ташкилот ишлаб чиқадиган ҳамда СССР Госплани ва СССР Фанлар академияси билан келишилган ҳолда СССР фан-техника Давлат комитети тасдиқлайдиган ягона план асосида иш олиб борадилар. Ишни ташкил этишнинг бундай тартиби турли муассасалар ва ташкилотлар куч-ғайратини бирлаштириш, энг муҳим тармоқлараро фан-техника проблемаларини ҳал этишда идоравий тарқоқликни бартараф этиш, фаннинг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш имконини беради.

Иркутск область ишлаб чиқарувчи кучларини комплекс равишда янада ривожлантириш тадбирлари маъқулланди. КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг шу масала юзасидан қабул қилган қарорида саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини анча юксалтириш, ёқилғи-энергетика базасини ривожлантириш, саноат корхоналарини ҳамда ишлаб чиқаришни техника билан қайта қуроллантиришни жадаллаштириш, фан-техника тараққиёти ютуқларини, автомат бошқарув системаларини жорий этиш, мелиорация ишларини амалга ошириш, агросаноат комплексининг маҳсулотни қайта ишловчи тармоқлари қувватларини кўпайтириш юзасидан топшириқлар белгилаб берилди. Уй-жойлар, янги мактаблар ва мактабгача тарбия муассасалари, касалхоналар, клублар, коммунал хўжалик ва маиший хизмат объектларини ўз вақтида фойдаланишга топширишга катта эътибор берилди.

М. С. Горбачев, А. А. Громико, Н. И. Рижков ўртоқларнинг, бошқа совет раҳбарларининг Зимбабве бош министри Р. Мугабе билан музокаралари якунлари муҳокама қилинди ва маъқулланди. Тинчликни мустаҳкамлаш ва Африка қитъасида мустамлакачилик ҳамда ирқчилик қолдиқларини бартараф этиш мақсадида Совет Иттифоқининг ана шу мамлакат билан барча соҳалардаги ҳамкорликни кенгайтиришга тайёр эканлиги таъкидланди.

Ўртоқ Г. А. Алиевнинг КПСС делегациясининг МПЛА — Меҳнат партияси II съезди ишидаги иштироки ва Ангола раҳбарлари билан суҳбатлари ҳақидаги ахбороти маъқулланди. Шу суҳбатлар чоғида КПСС билан МПЛА — Меҳнат партияси ўртасидаги дўстона алоқаларни янада ривожлантириш ва мустаҳкамлашга, СССР билан Анголанинг ҳар томонлама ҳамкорлигини чуқурлаштиришга иккала томоннинг интилаётганлиги изҳор этилди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида трактор машинасозлигини ривожлантиришга, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши мамлакатлари билан илмий-техникавий ҳамкорликни мустаҳкамлашга оид масалалар ва Коммунистик партия билан Совет давлати ички ва ташқи сиёсатининг бошқа бир қанча масалалари ҳам кўриб чиқилди.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАГИ 606-КАЛИНИН САЙЛОВ ОКРУГИДАН СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ИТТИФОҚ СОВЕТИ ДЕПУТАТИНИНГ ВАКОЛАТЛАРИНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ ТЎХТАТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ М. М. Мусахонов ўзининг депутатлик ваколатларини соқит қилиш тўғрисида шахсан ариза берганлиги муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

«СССРда халқ депутатларининг статуси тўғрисида» СССР қонунининг 10-моддасига асосланиб, Ўзбекистон ССРнинг Тошкент областидаги 606-Калинин сайлов округидан Иттифоқ Советининг депутати Мирзамаҳмуд Мирзараҳмонович **Мусахонов**нинг ваколатлари муддатидан илгари тўхтатилган, деб ҳисоблансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль, 1985 йил, 13 декабрь.

ТОШКЕНТ—ХАСКОВО

КЎРИШГУНЧА ХАЙР, ДЎСТЛАР!

БХР Хасково округи партия ходимлари делегациясининг Тошкент областидаги сафари тугади.

Кеча болгариялик меҳмонлар Тошкент районидаги Охунбобоев номли колхозда бўлдилар. Колхоз мутахассислари уларга ердан унумли фойдаланиш соҳасида амалга оширилаётган ишлар ҳақида гапириб бердилар. Бу йил хўжалик давлатга 9 минг тоннадан кўпроқ сабзавот маҳсулотлари топширди.

Делегация аъзолари Шредер номидаги илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида ҳам бўлдилар. Бу ерда улар бирлашма боғини, музейидаги экспонатларни кўздан кечирдилар.

Меҳмонларда Оржоникидзе районидаги Ленин номли колхознинг лимонарийси катта таассурот қолдирди. Бу ерда лимонларнинг турли навлари етиштирилмоқда.

Кеча кечқурун БКП округ комитетининг секретари Н. Андреева, БКП Стамболово обшчинаси комитетининг биринчи секретари Г. Георгиев, Харманли шаҳридаги тамаки саноати корхонаси партия комитети секретарининг ўринбосари Д. Димитровдан иборат партия ходимлари делегацияси Москвага жўнаб кетди.

ЎН БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ИККИНЧИ СЕССИЯСИ

БУНЁДКОРЛИК ПРОГРАММАСИ

(Боши 1-бетда).

Сўнгра Тошкент область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари депутат **А. Ф. Клепиков** сўзга чиқди. (А. Ф. Клепиков нутқи газетанинг 13 декабрь сонида эълон қилинган).

«Самаркандхимстрой» трестининг слесарлар бригадири депутат **Э. Велиев** ўз нутқида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг аниқ кўрсатмалари жойлардаги совет органларини, халқ депутатларини жамоат ҳаётининг барча соҳаларида вазиятни соғломлаштиришнинг, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлашнинг, тегишли тартиб ўрнатилишининг аниқ программаси билан қуроллантирганлигини таъкидлади.

— Областимизнинг партия, совет, хўжалик органлари янада самаралироқ ишлаш йўлларини қатъият билан қидириб топмоқдалар, мавжуд камчиликларга тезда барҳам беришга интилмоқдалар, — деди Андижон область партия комитетининг иккинчи секретари депутат **В. А. Смеюшчев**. — Бироқ айрим проблемалар ҳамон жиддийлигича қолмоқда. Шулардан бири — меҳнат ресурсларини моддий ишлаб чиқариш соҳасига тўлароқ жалб этишдан иборатдир.

«Навоиазот» ишлаб чиқариш бирлашмасининг аппаратчиси депутат **Т. М. Юхно** ўз нутқида партия ва ҳукумат республиканинг энг ёш области тўғрисида чуқур ғамхўрлик қилаётганлиги учун навоийликларнинг қизғин миннатдорчилигини билдирди. СССР Министрлар Совети ўн иккинчи беш йилликда Навоий шаҳри ва Навоий областида уй-жой-коммунал ва маданий-маиший қурилишни ривожлантириш юзасидан кенг тадбирларни белгилаганлиги бу ғамхўрликнинг амалдаги яна бир ифодаси бўлди.

Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министри депутат **А. Х. Хамидов** ўз нутқининг каттагина қисмини ҳозирги вақтда тармоқда интенсив равишда амалга оширилаётган техникавий қайта қуроллантириш масалаларига бағишлади.

— Ўн биринчи беш йиллик мобайнида автоном республикада кўпгина ишлар бажарилди,— деди Қорақалпоғистон АССР Министрлар Советининг Раиси депутат **Д. С. Ёдгоров**.—Саноатда планлар муваффақиятли бажарилмоқда, агросаноат комплексида жиддий ўзгаришлар юз бермоқда. Айни вақтда ҳали жиддий камчиликлар мавжудлигини, фойдаланилмаётган резервлар оз эмаслигини яхши биламиз.

— Мирзачўл пахтакорлари бу йил пахта тайёрлаш планини муваффақиятли бажардилар, етиштирилган ҳосилнинг қарийб учдан икки қисми машиналарда териб олинди. — деди Сирдарё область ижроия комитетининг раиси депутат **И. Қўчқоров**.— Бу фан ва техника ютуқларидан моҳирона фойдаланишнинг, илғор тажрибани ишлаб чиқаришга дадил жорий этишнинг натижаси бўлди. Биз бундан буён ҳам шу йўлдан бораверамиз.

Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри депутат **Қ. Сапоев** сессия иштирокчилари эътиборини капитал маблағлардан самаралироқ фойдаланишга қаратди. Республика сув хўжалик министрлиги ташкилотларининг коллективлари белгиланган беш йиллик программани муддатидан илгари бажардилар. Бир қанча йирик сув хўжалик объектлари ишга туширилди, ирригация комплексларини энг янги техникавий воситалар билан таъминлаш ва қайта таъминлаш ишлари жадал олиб борилмоқда.

— Шу беш йилликда хўжалигимизнинг экономикаси сезиларли даражада мустаҳкамланди, деҳқонларнинг моддий ва маданий-маиший шароитлари яхшиланди, — деб таъкидлади Хонқа районидаги Ал-Хоразмий номли шоликорлик совхозининг директори депутат **Н. В. Ким**. — Айни вақтда бутун Хоразм областидаги сингари бизнинг совхозимиз социал-иқтисодий ривожланишида ҳам кўпгина ҳал этилмаган масалалар, амалга оширилмаган резервлар мавжуд.

Фарғона область ижроия комитетининг раиси депутат **Х. М. Мажитов** ўзига қарашли корхоналарнинг самарали ишлашини таъминлашга етарли эътибор бермаётган бир қанча иттифоқ ва республика министрликлари ва идоралари шаънига танқидий гаплар айтди.

— КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумининг қарорлари Советлар ва депутатларнинг роли ҳамда обрў-эътиборини оширишда муҳим аҳамиятга эгадир, — деди Ленин йўли районидаги В. И. Ленин номли совхоз-техникумининг звено бошлиғи депутат **Т. Юнусова**. — Советлар ва депутатлар активлиги ортиб бораётганлигини хўжалигимиз мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондонининг биринчи ўринбосари депутат **Ю. А. Гусев** партия, совет органлари ва округ қўмондонлигининг биргаликдаги куч-ғайрати билан ҳал этилиши керак бўлган айрим масалаларга тўхталди. Шулардан бири — республика аҳолиси ўртасида, биринчи навбатда ёшларни армия хизматига тайёрлашда ҳарбий ватанпарварлик ва бошқа оммавий ишларни кучайтиришдан иборатдир.

— Бизнинг қўриқ ўлкамиз кўз ўнгимизда ўзгариб, яшармоқда, — деди Фориш район партия комитетининг биринчи секретари депутат **С. Есимов**. — Партия ва ҳукуматнинг доимий ғамхўрлиги туфайли кўпгина социал проблемалар муваффақиятли ҳал этилмоқда. Етакчи тармоқ — қоракўлчилик интенсив ривожланмоқда.

Сессия қатнашчилари «Ташсельмаш» заводининг директори депутат **Ҳ. Ҳ. Ғуломов**нинг нутқини қизиқиш билан тингладилар.

(Депутат Ҳ. Ҳ. Ғуломов нутқи газетанинг 2-бетида босилмоқда).

— Ҳозирги вақтда областимизда ҳаётнинг барча соҳаларида уюшқоқликни ошириш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, ички резервлардан тўлароқ фойдаланишга катта эътибор берилмоқда, — деди Бухоро область Шофиркон районидаги Ленин номли колхоз аъзоси депутат **Б. Ҳайдарова**.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти депутат **К. И. Лапкин** ўз нутқида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш шароитида фаннинг асосий диққат-эътиборини ишлаб чиқариш эҳтиёжларига қаратиш, фаолиятнинг ана шу соҳаларини чуқур интеграциялаш зарурлигини таъкидлади.

Шаҳрисабз районидаги «Социализм» колхозининг сут соғувчиси депутат **Д. О. Ахмедова** ўз нутқида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг қарорлари меҳнат коллективларида ишчанлик, активликни оширишга, соғлом ижодий муҳитни вужудга келтиришга баракали таъсир кўрсатаётганлигини таъкидлади.

Олий Совет кун тартибидаги дастлабки икки масала юзасидан музокаралар тугагандан кейин план-бюджет ва бошқа доимий комиссияларнинг тузатишларини эътиборга олган ҳолда бир овоздан «Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилги Давлат плани ҳақида» ҳамда «Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги Давлат бюджети тўғрисида» қонунлар, шунингдек 1985 йилда Давлат плани қандай бажарилаётганлиги ва 1984 йилги Давлат бюджетининг ижроси тўғрисида қарорлар қабул қилди.

Бир қанча министрликлар ва идоралар мактабни ислоҳ қилишни амалга ошириш юзасидан тегишли тадбирлар кўрмаётганлиги муносабати билан сессияда Ўзбекистон ССР Министрлар Советига қилинган депутат сўровига Олий Советнинг топширувига биноан республика Министрлар Советининг раиси депутат **Ғ. Ҳ. Қодиров** жавоб қайтарди.

Сессия Олий Совет қонун лойиҳаларини тайёрлаш комиссиясининг раиси **А. Г. Кадин**нинг «Ўзбекистон ССРнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги кодекси лойиҳаси ҳақида» докладини тинглади.

Бу докладни муҳокама қилишда Узсовпроф секретари депутат **В. П. Кузьмин**, Самарқанд шаҳар ижроия комитетининг раиси депутат **Д. Ахроров**, Фарғона «Нефтезаводмонтаж» бошқармаси монтажчилар бригадири депутат **С. З. Ислямов**, Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхознинг раиси **У. Хасановалар** қатнашдилар.

(У. Ҳасанова нутқи газетанинг 3-бетида эълон қилинмоқда).

Сўзга чиққан нотиқлар янги кодекс замон талабларига, уюшқоқлик ва ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш вазифаларига тўла мос эканлигини таъкидладилар. Унинг қабул қилиниши республикада маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги барча қонунлар систематик суратда жамланган ягона комплекс ҳужжат бўлади. Кодекс гражданлар ва мансабдор шахсларнинг совет қонунларига изчил риоя қилиш, ўз гражданлик бурчларини, жамият олдидаги мажбуриятларини виждонан бажариш руҳида тарбиялашга ёрдам беради.

Олий Совет бир овоздан «Ўзбекистон ССРнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги кодекси»ни тасдиқлади.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг фармонлари бир овоздан тасдиқланди.

Шу билан ўн биринчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг иккинчи сессияси ўз ишини тамомлади.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон ССРни 1985 йилда иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақида

Ўзбекистон ССР Олий Совети **қарор қилади:**

1. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Ўзбекистон ССРни 1985 йилда иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани қандай бажарилаётганлиги ҳақидаги доклади маълумот учун қабул қилинсин.

2. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ўзбекистон ССРни 1985 йилда иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат планининг бажарилиши юзасидан зарур тадбирлар кўраётганлиги қайд этиб ўтилсин.

3. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Ўзбекистон ССРни 1985 йилда иқтисодий ва социал ривожлантириш Давлат плани қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масала юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Советининг план-бюджет комиссияси ва бошқа доимий комиссиялари киритган таклифлар ва мулоҳазаларни, шунингдек, Ўзбекистон ССР Олий Совети мажлисларида депутатлар билдирган таклиф ва мулоҳазаларни кўриб чиқиш ҳамда КПСС Марказий Комитети апрель Пленуми қарорларига ва фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш йўл-йўриқларига амал қилиб, шу йилги ва ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йили—1986 йил план топшириқларини муваффақиятли бажаришга қаратилган чора-тадбирларни рўёбга чиқариш вазифаси топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри, 1985 йил, 13 декабрь

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРнинг 1986 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети томонидан тақдим этилган Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги Давлат бюджети Ўзбекистон ССР Олий Советининг план-бюджет комиссияси ва бошқа доимий комиссиялари киритган тузатишларни, иттифоқ бюджетидан 1986 йилга мўлжалланган иқтисодий ва социал ривожланиш Давлат планида кўзда тутилган тадбирларни пул билан таъминлаш учун ажратиладиган 828714 минг сўм миқдоридаги маблағларни ҳисобга олган ҳолда, даромадлар ва харажатлар бўйича 8253833 минг сўм миқдорида тасдиқлансин.

2-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги Давлат бюджетида давлат ва кооператив корхоналари ҳамда ташкилотлардан тушадиган даромадлар — оборот солиғи, ишлаб чиқариш фондлари учун олинадиган ҳақ, белгилаб қўйилган тўловлар, фойданинг эркин қолдиғи, фойдадан ажратмалар, даромад солиғи ва социалистик хўжаликдан олинадиган бошқа даромадлар — жами 6135832 минг сўм миқдорида белгилансин.

3-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги Давлат бюджетида халқ хўжалигини — қурилиш индустриясини, енгил ва озиқ-овқат саноатини, қишлоқ хўжалигини, транспортни, уй-жой-коммунал хўжалигини ва халқ хўжалигининг бошқа тармоқларини янада ривожлантиришни маблағ билан таъминлашга сарфланадиган ҳаражатлар жами 3763962 минг сўм миқдорида белгилансин.

4-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги Давлат бюджетида социал-маданий тадбирларга—умумий таълим мактаблари, ҳунар-техника билим юртлари, ўрта махсус ва олий ўқув юртлари, илмий-тадқиқот муассасалари, кутубхоналар, клублар, театрлар, матбуот, телевидение, радиоэшиттиришга ҳамда маориф ва маданиятга оид бошқа тадбирларга касалхоналар, болалар яслилари, санаторийлар ҳамда соғлиқни сақлаш ва физкультурага тегишли бошқа муассасаларга; пенсия ҳамда нафақалар тўлашга ажратиладиган маблағлар жами 4197579 минг сўм миқдорида, шу жумладан давлат социал страхованиеси бюджети бўйича 643287 минг сўм миқдорида белгилансин.

5-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги Давлат бюджетида давлат ҳокимияти ва давлат бошқаруви органларини ҳамда судларни таъминлашга ажратиладиган маблағлар 96690 минг сўм миқдорида белгилансин.

6-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги республика бюджети даромадлар ва ҳаражатлар бўйича, маҳаллий бюджетларга ўтказиладиган 2901315 минг сўм миқдоридаги маблағни ҳам ҳисобга олган ҳолда 7865704 минг сўм миқдорида тасдиқлансин.

7-модда. Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикасининг 1986 йилги Давлат бюджети ва областлар ҳамда Тошкент шаҳрининг 1986 йилги маҳаллий бюджетлари даромадлар ва харажатлар бўйича 3289444 минг сўм миқдорида белгилансин, шу жумладан:

	(Минг сўм миқдорида)
Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси	295160
Андижон области	250771
Бухоро области	195259
Жиззах области	113070
Қашқадарё области	206430
Навоий области	100661
Наманган области	216455
Самарқанд области	279661
Сурхондарё области	183016
Сирдарё области	109107
Тошкент области	332343
Фарғона области	312545
Хоразм области	164720
Тошкент шаҳри	530246

8-модда. 1986 йил учун Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси Давлат бюджетига ҳамда областлар ва Тошкент шаҳрининг маҳаллий бюджетларига ажратмалар қуйидаги миқдорда тасдиқлансин:

а) оборот солиғидан (маҳаллий саноат, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва матлубот кооперацияси бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларининг тўловлари бу ҳисобга кирмайди): Қорақалпоғистон АССРга, Жиззах, Навоий ва Сирдарё областларига 100 процент, Андижон областига 79,2 процент, Бухоро областига 79,5 процент, Қашқадарё областига 80,3 процент, Наманган областига 82,6 процент, Самарқанд областига 41 процент, Сурхондарё областига 84,8 процент, Тошкент областига 84,3 процент, Фарғона областига 62,6 процент, Хоразм областига 57,2 процент, Тошкент шаҳрига 31,2 процент;

маҳаллий саноат, аҳолига маиший хизмат кўрсатиш ва матлубот кооперацияси бирлашмалари, корхоналари ва ташкилотларининг оборот солиғидан—100 процент;

б) колхозлардан олинадиган даромад солиғидан, қишлоқ хўжалик солиғидан, ўрмонлардан келадиган даромадлардан, пул-буюм лотереялари тушумларидан, Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги корхоналари ва ташкилотларининг асосий ишлаб чиқариш фондлари ва нормалаштириладиган оборот маблағлари учун фойдадан бюджетга тушадиган тўловлардан—100 процент.

в) аҳолидан олинадиган даромад солиғидан: Қорақалпоғистон АССР, Жиззах, Навоий, Сирдарё областларига 100 процентдан, Андижон, Сурхондарё областларига 85 процентдан, Бухоро областига—70 процент, Наманган областига—60 процент, Тошкент областига—55 процент, Қашқадарё ва Хоразм областларига—50 процентдан, Самарқанд ва Фарғона областларига—45 процентдан ва Тошкент шаҳрига—5 процент.

г) СССРнинг бўйдоқ, ёлғиз ва кам болали гражданларидан олинадиган солиқлардан: Қорақалпоғистон АССР, Андижон, Бухоро, Жиззах, Қашқадарё, Навоий, Наманган, Сурхондарё, Сирдарё ва Тошкент областларига — 100 процентдан, Самарқанд, Фарғона ва Хоразм областларига — 50 процентдан ва Тошкент шаҳрига—5 процент.

Ўзбекистон ССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 йилга мўлжалланган Давлат планида кўзда тутилган тадбирларни пул билан таъминлаш учун 1986 йилда республика бюджетидан Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси Давлат бюджетига 7613 минг сўм, Жиззах областининг маҳаллий бюджетига 1044 минг сўм, Навоий областининг маҳаллий бюджетига 3770 минг сўм ва Сирдарё область маҳаллий бюджетига 6299 минг сўм ажратилсин.

9-модда. Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги республика бюджети бўйича касса оборотидаги нақд пул миқдори 35000 минг сўм қилиб тасдиқлансин.

10-модда. 1986 йилда Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикасининг Давлат бюджети, областлар ҳамда Тошкент шаҳрининг маҳаллий, бюджетлари бўйича касса оборотидаги нақд пул миқдори 70000 минг сўм қилиб белгилансин, шу жумладан:

	(минг сўм)
Қорақалпоғистон Автоном Совет Социалистик Республикаси бўйича:	5800
Андижон области бўйича	5700
Бухоро области бўйича	3800
Жиззах области бўйича	2500
Қашқадарё области бўйича	4700
Навоий области бўйича	2000
Наманган области бўйича	4400
Самарқанд области бўйича	6600
Сурхондарё области бўйича	4400
Сирдарё области бўйича	2400
Тошкент области бўйича	8100
Фарғона области бўйича	6600
Хоразм области бўйича	3200
Тошкент шаҳри бўйича	9800

11-модда. Ўзбекистон ССР Министрлар Советига Ўзбекистон ССРнинг 1986 йилги Давлат бюджети юзасидан Ўзбекистон ССР Олий Совети план-бюджет комиссияси ва бошқа доимий комиссияларининг хулосасида баён этилган таклифлар ва мулоҳазаларни, шунингдек, Ўзбекистон ССР Олий Совети мажлисида депутатлар томонидан киритилган таклифлар ва фикр-мулоҳазаларни кўриб чиқиб, улар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилиш вазифаси топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри, 1985 йил, 13 декабрь

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикасининг ҚОНУНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРНИНГ МАЪМУРИЙ ҲУҚУҚБУЗАРЛИК ТЎҒРИСИДАГИ КОДЕКСИНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

1-модда. Ўзбекистон ССРнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги кодекси тасдиқлансин ва у 1986 йил 1 мартдан амалга киритилсин.

2-модда. Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумига Ўзбекистон ССРнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги кодексини амалга киритиш тартибини белгилаш ва Ўзбекистон ССР қонунларини шу кодексга мувофиқлаштириш топширилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри, 1985 йил, 13 декабрь

ЎЗБЕКИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР 1984 ЙИЛГИ ДАВЛАТ БЮДЖЕТИНИНГ ИЖРОСИ ТЎҒРИСИДАГИ ҲИСОБОТНИ ТАСДИҚЛАШ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси Олий Совети **қарор қилади:**

Ўзбекистон ССРнинг 1984 йилги Давлат бюджети даромадлар бўйича 8610171 минг сўм миқдорида ва харажатлар бўйича 8400683 минг сўм миқдорида, даромадлар харажатлардан 209488 минг сўм миқдорида ортиқ қилиб бажарилганлиги тўғрисидаги ҳисобот тасдиқлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси
О. САЛИМОВ.
Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Л. БЕКҚУЛБЕКОВА.

Тошкент шаҳри, 1985 йил, 13 декабрь

Депутат Ҳ. Ҳ. Ғуломов нутқи

«Ташсельмаш» заводининг директори

Депутат ўртоқлар!

Барча совет кишилари қатори «Ташсельмаш» заводи меҳнаткашлари ҳам КПССнинг янги таҳрирдаги Программасини, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаларини зўр қизиқиш билан ва партия ҳамда давлат ишига ўзларининг бевосита дахлдор эканликларини ҳис қилган ҳолда муҳокама этмоқдалар.

Заводимиз коллективи КПСС Марказий Комитети Бош секретари Михаил Сергеевич Горбачевнинг олий даражадаги Женева учрашуви якунлари тўғрисида СССР Олий Советининг сессиясида қилган докладини катта қониқиш билан кутиб олдилар.

Завод коллективи орасида «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида ўзаро социалистик мусобақа кенг қулоч ёйди. Бу меҳнат беллашуви 1985 йил давлат планининг муддатидан илгари бажарилиши тўғрисида тўла ишонч туғдирмоқда. Истеъмолчилар планга қўшимча 1,5 миллион сўмлик маҳсулот оладилар. Шу жумладан, келишилган шартномада белгиланган мажбуриятлар тўла бажарилади.

Заводимиз яқин кунлар ичида маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми бўйича беш йиллик планнинг бажарилганлиги тўғрисида рапорт беради. Беш йилликнинг якуни қуйидагича: ўрта ва ингичка толали ҳамда уруғлик пахтани йиғиштириб олишда ишлатиладиган 49 минг дона пахта териш машинаси ишлаб чиқарилиб, шундан 30 мингтаси Ўзбекистон деҳқонларига етказиб берилди.

Асосий йўналишлар лойиҳаси бўйича заводда ўн иккинчи беш йилликнинг охирига бориб маҳсулот ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажмини 31,1 процентга, меҳнат унумдорлигини эса 40,4 процентга ошириш кўзда тутилмоқда.

Ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлиги бўйича бундай юксак суръатларига эришиш ишлаб чиқаришни кенг кўламда интенсивлаш, меҳнат, энергетик ва моддий ресурсларни қатъийлик билан тежаш, ишлаб чиқаришни бошқаришни янада такомиллаштириш ҳисобига бўлади. Бу йўлни амалга ошириш учун тегишли комплекс программа ишлаб чиқилган.

Машинасозлик станцияларининг ҳар йилги контроль синовлари маълумотларига қараганда пахта териш машиналаридан фойдаланиш кўрсаткичлари йилдан-йилга яхшиланиб бораётганлигига қарамай, шуни эътироф этишимиз керакки, бизнинг машиналаримиз ҳозирча пахтачиликни интенсивлашнинг ўсиб бораётган талабларига тўла жавоб беролмайди.

Шунинг учун ҳам заводимиз олдида келгуси беш йилликда пахта териш машиналарининг техник даражасини оширишдек масъулиятли вазифа турипти. Беш йиллик олдидан заводимиз давлат ихтисослашган конструкторлик бюросидан пахтачилик машиналари учун ҳеч қандай илғор конструкция олмаганлиги сабабли кўплаб ишлаб чиқариладиган янги турдаги техника, машиналарнинг техник даражасини ошириш дастлабки пайтларда мавжуд конструкцияларни тубдан модернизация қилиш ҳисобига бўлади. Бундай модернизациялаш машиналарнинг мустаҳкамлигини ва иш унумдорлигини оширади, механизаторларнинг меҳнат шароитини яхшилайди.

1986 йилнинг ўзидаёқ завод кабинаси зич ёпиладиган ҳамда бир қанча узеллари модернизация қилинган 14ХВ-2,4Г маркали тўрт қаторли пахта териш машиналарини кўплаб ишлаб чиқара бошлайди. Беш йиллик давомида пахта териш машиналарининг бошқа маркалари ҳам тубдан модернизация қилинади. Тошкент мотор заводининг қувватлари ортиб борган сайин пахта териш агрегатлари 100 от кучи қувватига эга бўлган тракторлар билан таъминланаверади.

Ишлаб чиқариладиган асосий маҳсулотни ишлаб чиқариш ҳамда меҳнат унумдорлигини ўстиришнинг белгиланган суръатларини ҳисобга олган ҳолда янгилаб бориш заводни тубдан техника билан қайта қуроллантиришни талаб этади.

Заводда КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил апрель Пленумидан сўнг заводни ана шундай техник қайта қуроллантиришнинг комплекс программаси ишлаб чиқилган. Унда асосий бўлинмаларни техник қайта қуроллантириш, асосий фондларнинг актив қисмини кенг кўламда янгилаш, принципиал янги технологик системаларни, программа билан бошқариладиган дастгоҳларни, робот ҳамда роботлаштирилган комплексларни қайта созланадиган автомат линияларни, агрегат дастгоҳларни, ишлаб чиқаришни механизациялаш ва автоматлаштириш воситаларини ишлаб чиқаришга жорий этиш кўзда тутилган. Булар илмий-техника тараққиётининг ҳозирги даражасига жавоб беради.

Ускуналарни қисқа вақт ичида янгилаш учун биз ўзимизда конструкторлик бюроси ва ишлаб чиқариш цехи бўлган станоксозлик бўлинмаси ташкил этдик. Бу ерда агрегат станокларининг дастлабки туркуми КПСС XXVII съезди очиладиган кунгача ишлаб чиқарилади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг саноат корхоналаридаги мастерлар, участка ҳамда цех бошлиқларининг ролини ошириш ва шу категориядаги ходимлар меҳнатининг моддий ва маънавий рағбатлантиришни кучайтириш чоралари тўғрисидаги қарорини коллективимиз катта қониқиш билан кутиб олди. Мастерлар, участка ва цех бошлиқлари тўғрисидаги бу ғамхўрлик уларнинг корхоналар фаолиятида актив қатнашишларини таъминлайдиган омил бўлиб хизмат қилади.

Биз навбатдаги беш йилликка мўлжалланган планларимизда халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқаришни ривожлантиришга жиддий эътибор берамиз. Бундай товарлар тайёрлашни бу йилги 5 миллион сўмлик ўрнига 1990 йил охирига келиб 7 миллион сўмликка етказиш назарда тутилмоқда, бунда янги маҳсулот турларини ишлаб чиқаришнинг ўзлаштирилиши ҳам ҳисобга олинмоқда. Халқ истеъмоли товарларига бўлган талаб конъюктурасининг ўзгаришини ҳисобга олиб бундай маҳсулотлар ишлаб чиқаришни планлаштиришни, шу жумладан, Иттифоққа бўйсинувчи корхоналар учун ҳам республика Госпланига топшириш мақсадга мувофиқдир. Бундай мақсадлар учун моддий-техника ресурсларини ажратишни республика Госплани ва Госснаби зиммасига юклатиш зарур, бу шубҳасиз кўплаб талаб қилинаётган янги буюмларни қисқа муддатларда ўзлаштириш ва ишлаб чиқаришга ёрдам беради.

Социал тадбирлар бизнинг техникавий қайта ускуналаш комплекс программамизнинг катта қисмини ташкил этади. Ҳозирги вақтдаёқ завод цехларида маданият ва эстетикани яхшилаш, барча маиший хизматларнинг санитария нормалари талабларига жавоб берадиган қилиб қайта ускуналаш ва кенгайтириш бўйича ишлар бошланиб кетди.

Саноат объектларини капитал қуриш планининг бажарилишида ташвишли аҳвол таркиб топди. «Главташкентстрой» 1985 йилда ажратилган маблағларнинг 50 процентини ҳам ўзлаштирмади. Муҳим объектларни ишга туширишни барбод этиш хавфи вужудга келди. Ваҳоланки, бундай қувватларни кейинги беш йиллик социал-иқтисодий ривожланиш планида фойдаланиш назарда тутилган.

Биз тегишли депутатлар комиссияларидан юқорида кўрсатилган пудратчи қурилиш ташкилотларига таъсир кўрсатишни илтимос қиламиз.

Яна бир масала ҳақида тўхтаб ўтишни лозим деб топаман. Мамлакат ва айниқса Ўзбекистон пахтачилиги пахта йиғим-терими жараёнини механизациялашни юксак ташкилий-техник даражада ҳал қилиши лозим. Ваҳоланки, сўнгги 2—3 йил ичида пахтани машинада териб олиш ҳажмининг камайиш тенденцияси кўзга ташланмоқда. Афтидан бу қишлоқ хўжалигида технологик интизомга риоя қилмаслик, тез пишадиган, машинада териб олишга мослашган пахта навларини яратиш суръатларидаги қолоқлик ва ташкилий сабаблар билан боғлиқдир. Лекин бу конструкторлар ва ишлаб чиқарувчиларнинг тайёрланаётган пахта териш машиналарининг техник даражаси ва сифати учун масъулиятини ҳеч вақт соқит қилмайди. Юксак замонавий талабларга жавоб берадиган янги авлод машиналарни яратиш бўйича шошилинч ва самарали ҳаракат қилиш вақти етиб келди. Пахтачиликка мўлжалланган юз от кучли двигателли тракторни яратишдаги қолоқлик бу ишга жиддий ҳалақит бераётган сабабларнинг биридир. Бундай трактор пахта териш машиналари, шу билан бирга барча бошқа пахта комплекси машиналарининг техник даражасини, уларнинг унумдорлигини ошириш, технология жараёнини стабиллаштириш учун жуда зарурдир.

Шунингдек, биз янги терим техникасини яратиш ишларини бундай техникани ишлаб чиқарадиган завод доирасида марказлаштириш учун заводнинг фан ва конструкторлик секторини мустаҳкамлаш. Фанлар академияси институтлари ва бошқа муассасалар олимлари билан қатъий хўжалик шартномалари асосида кенг алоқа қилиш, бу муҳим халқ хўжалик муаммосини ҳал этишни тезлаштириш масаласини қўйишни ҳам лозим деб ҳисоблаймиз.

Масалага шундай қараш СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари талабларига жавоб беради. **(Қарсаклар).**

ЎН БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ИККИНЧИ СЕССИЯСИ

ЎЗБЕКИСТОН ССРнинг МАЪМУРИЙ ҲУҚУҚБУЗАРЛИК ТЎҒРИСИДАГИ КОДЕКСИ ЛОЙИҲАСИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети қонун лойиҳаларини тайёрлаш доимий комиссияси раиси депутат А. Г. КАДИН доклади

Депутат ўртоқлар!

Бутун мамлакатда КПСС XXVII съездига тайёргарлик авж олиб кетди. КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель ва октябрь Пленумлари қўйган вазифаларни бажариш юзасидан қизғин ва ҳар томонлама иш олиб борилмоқда.

Тартиб ўрнатиш, ҳаётимизни ичкиликбозлик ва алкоголизм сингари зарарли ҳодисалардан, жамият ва гражданлар манфаатларига ҳар қандай тажовуз қилишдан тозалаш, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш соҳасидаги қатъий чора-тадбирлар бутун халқимиз томонидан маъқуллаб кутиб олинмоқда. Ривожланган социализм жамиятига мустаҳкам давлат ва жамоат интизоми, мустаҳкам социалистик ҳуқуқ-тартибот хосдир.

Қонунларга риоя қилиш кўпчилик совет кишилари учун ахлоқ нормасига айланиб қолди. Улар ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлашда актив қатнашмоқдалар, социалистик турмуш қоидаларини бузишларга қарши курашмоқдалар. Совет кишиларининг онги, ғоявийлиги, маънавий поклиги нақадар юқори бўлган сари, улар белгилаб қўйилган қоидалар ва нормалар, айниқса меҳнат қилиш ва дам олиш учун қулай шароитларни, соғлиқни сақлашни, гражданларнинг қадр-қиммати ва шарафини муҳофаза қилишни гарантиялаб берадиган қоидалар ва нормалар бузилишидан иборат ҳар бир фактни шу қадар кескин ва муросасизлик билан баҳоламоқдалар.

Сизларнинг муҳокамангизга тақдим этилган Ўзбекистон ССРнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги кодекси лойиҳаси партия ва давлатимиз социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш масалаларига муттасил эътибор бериб келаётганлигининг ёрқин далилидир.

Бизнинг мамлакатимизда маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги қонунлар яқин вақтгача кўп сонли алоҳида-алоҳида иттифоқ ва республика қонун актларидан иборат эдики, бу ҳол мансабдор шахслар ва гражданларнинг улар билан танишиб чиқишини, уларни қўллашини, шу туфайли ҳуқуқбузарликка қарши курашни ҳам қийинлаштириб қўяр эди.

Ушбу кодекс лойиҳасининг ҳуқуқий базаси СССР Конституцияси ва Ўзбекистон ССР Конституцияси, ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги қонун асослари, шунингдек маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги барча амал қилиб турган норматив актлардан иборатдир.

Ана шу қонун актларига мувофиқ тайёрланган маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги кодекс лойиҳаси маъмурий ножўя ҳаракатларга қарши курашда ишнинг самарадорлигини ошириш ҳамда мана шундай кураш олиб борувчи давлат органлари ва жамоатчилик фаолиятида қонунчиликни мустаҳкамлаш учун янада барқарорроқ ва келишиб олинган ҳуқуқий қоидаларни яратишга қаратилгандир. У — қонунларни жамият тараққиётининг янги босқичига мувофиқлаштириб чиқиш соҳасидаги катта ишнинг муҳим таркибий қисмидир.

Лойиҳада маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги қонунларнинг вазифаси СССР ижтимоий тузумини, социалистик мулкни, гражданларнинг сиёсий ва шахсий ҳуқуқлари ҳамда эркинликларини, шунингдек корхоналар, муассасалар ва ташкилотларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилишдан, социалистик қонунчиликни мустаҳкамлашдан, ҳуқуқбузарликнинг олдини олишдан, гражданларни Совет қонунлари ва қоидаларига аниқ ҳамда оғишмай риоя қилиш, бошқа гражданларнинг ҳуқуқлари, иззат-нафси ва қадр-қимматини, социалистик турмуш қоидаларини ҳурматлаш руҳида тарбиялашдан иборатдир, деб кўрсатилган.

Лойиҳада ана шу вазифаларни ҳисобга олган ҳолда маъмурий жавобгарлик негизлари таърифлаб берилган. Маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишларни кўриб чиқишга ваколатли бўлган органлар ва мансабдор шахслар аниқ белгилаб қўйилган.

СССР Конституциясида одил судловнинг энг муҳим принципларидан бири мустаҳкамлаб қўйилган бўлиб, унда: «Суднинг ҳукми бўлмаса ва қонунга мувофиқ келмаса, ҳеч ким жиноят қилишда айбдор деб топилиши, шунингдек жиноий жавобгарликка тортилиши мумкин эмас» деб айтилган. Маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги қонун асослари давомийлиги сақланган ҳолда «Қонунда белгилаб қўйилган асослардан ва тартибдан бошқача тарзда, ҳеч ким маъмурий ҳуқуқбузарлик муносабати билан таъсир кўрсатиш чорасига тортилиши мумкин эмас», деган принципни белгилаб қўйди. Бу принцип кодекс лойиҳасининг 8-моддасида такрорланган.

Кодекс лойиҳаси беш бўлимдан иборат.

Биринчи бўлим умумий қоидаларга бағишланган. Унда Ўзбекистон ССРнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги қонунлари олдида турган вазифалар баён қилинган, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон АССРнинг бундай ҳуқуқбузарликларга оид қонунларни чиқариш соҳасидаги компетенцияси, шунингдек халқ депутатлари маҳаллий Советлари ва улар ижроия комитетларининг маъмурий жавобгарлик тўғрисида қарорлар қабул қилиш соҳасидаги ваколатлари белгилаб қўйилган.

Маъмурий ножўя ҳаракатларга қарши курашни уларни содир қилган шахсларга жазо беришдангина иборат қилиб қўймаслик керак. Шу сабабли бўлимда бутун чоралар билан маъмурий ҳуқуқбузарликларнинг олдини олиш ҳақидаги кўрсатмалар баён қилинган.

Лойиҳада халқ депутатлари маҳаллий Советларининг қонунга риоя қилишни, давлат ва жамоат тартибини, гражданларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларини муҳофаза қилишни таъминлаш соҳасидаги бир қанча вазифалари кўзда тутилган. Советлар ўз территорияларида барча давлат ва жамоат органларининг маъмурий ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш соҳасидаги ишини мувофиқлаштириб турадилар, ички ишлар бошқармалари ва бўлинмаларининг, маъмурий комиссияларнинг, вояга етмаганлар иши билан шуғулланувчи комиссияларнинг ҳамда маъмурий ҳуқуқбузарликка қарши кураш олиб бориши лозим бўлган ўзларига қарашли бошқа органларнинг фаолиятига раҳбарлик қиладилар.

Иккинчи бўлимда кўрсатилганидек, маъмурий ҳуқуқбузарлик (ножўя ҳаракат) деганда давлат ёки жамоат тартибига, социалистик мулкка, гражданларнинг ҳуқуқлари ва эркинликларига, белгиланган бошқарув тартибига тажовуз қилувчи ғайриҳуқуқий ҳаракат ёки ҳаракатсизлик тушунилади, бунда айбдор бўлган (қасддан ёки эҳтиётсизлик натижасида ножўя ҳаракат содир этган) шахсни қонунга биноан маъмурий жавобгарликка тортиш кўзда тутилади.

Агар ҳуқуқни бузиш ҳолатлари ўз хусусиятига кўра амалдаги қонунларга мувофиқ жиноий жавобгарликка сабаб бўлмаса, маъмурий жавобгарлик бошланади.

Тартиббузар ғайриҳуқуқий ҳаракат содир этилган пайтда ўн олти ёшга етган тақдирдагина у маъмурий жавобгарликка тортилиши мумкин.

Ўзбекистон ССР территориясидаги чет эл гражданлари ва гражданлиги бўлмаган шахслар СССР гражданлари билан умумий асосларда маъмурий жавобгарликка тортиладилар, амалдаги қонунларга ва СССРнинг халқаро шартномаларига мувофиқ ССР Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг маъмурий юрисдикциясидан иммунитет билан фойдаланувчи кишилар бундан мустаснодир.

Бу бўлимда маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги муҳим принципиал нормалар таърифлаб берилган ва маъмурий ҳуқуқбузарликлар қилганлик учун қўлланилиши мумкин бўлган маъмурий жазо турлари санаб кўрсатилган бўлиб, улар жумласига: огоҳлантириш, штраф солиш; маъмурий ҳуқуқбузарлик содир қилиш воситаси ёки бевосита объекти бўлган буюмни ҳақини тўлаб олиб қўйиш; маъмурий ҳуқуқбузарлик содир қилиш қуроли ёки бевосита объекти бўлган буюмни мусодара қилиш; муайян гражданга бериб қўйилган махсус ҳуқуқдан (транспорт воситаларини бошқариш ҳуқуқидан, ов қилиш ҳуқуқидан) маҳрум этиш; ахлоқ тузатиш иши ва маъмурий қамоққа олиш киради. Маъмурий жазо чораларининг ушбу рўйхати фақат қонун актлари билангина тўлдирилиши мумкин.

Маъмурий ҳуқуқбузарлик учун жазо беришнинг умумий қоидасида бундай жазо ҳуқуқни бузганлик учун жавобгарликни назарда тутувчи норматив актда белгиланган доирада ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги қонун асосларига, ушбу кодексга ва маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги бошқа қонун актларига аниқ риоя қилган ҳолда белгилаб қўйилган.

У ёки бу жазони қўлланиш чоғида содир этилган ҳуқуқбузарликнинг характери, ҳуқуқни бузувчининг шахси, унинг айбдорлик даражаси, мулкий аҳволи, шунингдек жавобгарликни енгиллаштирувчи ёки оғирлаштирувчи ҳолатлар ҳисобга олинади.

Лойиҳа нормаларида маъмурий жазо ҳуқуқбузарлик содир этилган кундан бошлаб кечи билан икки ой ичида, ҳуқуқбузарлик давомли бўлган тақдирда эса,— у маълум бўлган кундан бошлаб икки ой мобайнида берилиши мумкинлиги белгилаб қўйилган. Бу муддатлар СССР таможня кодекси асосида контрабанда буюмларини мусодара қилишни қўлланиш ҳолатларига тааллуқли эмас.

Кодекс лойиҳасида маъмурий жазога тортилмаган деб ҳисоблаш ҳақидаги қоида ўз аксини топган. Агар маъмурий жазога тортилган шахс шу жазони ўташ муддати тугаган кундан бошлаб бир йил мобайнида маъмурий ҳуқуқни қайта бузмаган бўлса, у ҳолда мазкур шахс маъмурий жазога тортилмаган деб ҳисобланиши кўрсатиб ўтилган.

Агарда маъмурий ҳуқуқбузарлик содир қилиш натижасида гражданга, корхонага, муассасага ёки ташкилотга мулкий зиён етказилган бўлса, у ҳолда маъмурий комиссия, халқ депутатлари посёлка, қишлоқ ва овул Советининг ижроия комитети, вояга етмаганлар иши бўйича комиссия, халқ судьяси маъмурий ҳуқуқни бузганлик учун жазога тортиш масаласини ҳал этиш пайтида (башарти келтирилган мулкий зиён суммаси эллик сўмдан ортиқ бўлмаса) айбдор мулкий зиённи қоплаши тўғрисидаги масалани ҳам ҳал қилишга ҳақли эканлиги, район (шаҳар) халқ суди эса бу масалани етказилган зиённинг миқдоридан қатъий назар ҳал қилавериши кўзда тутилади.

Кодекс лойиҳасида шу бўлимнинг махсус қисмида қандай конкрет ҳаракатлар маъмурий ножўя ҳаракат бўлиши ва уларни содир этганлик учун қандай жазо чоралари қўлланилиши мумкинлиги белгилаб берилган. Бошқарув соҳасида белгилаб қўйилган тартибга дахл қилувчи бундай ҳуқуқбузарликлар жумласига, хусусан, милиция ходими ёки халқ дружиначисининг қонуний фармойишига ёки талабига қасддан бўйсунмаслик; ўзбошимчалик; маъмурий назорат қоидаларини бузиш; давлат мукофотларига нисбатан қонунсиз ҳаракатлар қилиш; ахлоқ тузатиш — меҳнат ва тарбия — меҳнат муассасаларида, даволаш-меҳнат профилакторийларида сақланаётган шахсларга тақиқланган буюмларни қонунсиз равишда топшириш; ёнғиндан сақлаш қоидаларини бузиш ёки уларни бажармаслик; силлиқ стволли ўқотар ов қуролини сотиб олиш, сақлаш, гражданларга бериш ёки сотиш тартибини бузиш—ва бошқалар киради.

Атроф муҳитни муҳофаза қилиш, шунингдек тарих ва маданият ёдгорликларини сақлаш соҳасидаги маъмурий ҳуқуқбузарликлар жумласига лойиҳада ерлардан хўжасизларча фойдаланиш; қишлоқ хўжалик ерлари ва бошқа ерларни бузиш; вақтинча эгаллаб турилган ерларни ўз вақтида қайтариб топширмаслик ёки уларни ўз мақсадида фойдаланиш учун яроқли ҳолга келтирмаслик; сув ресурсларини сақлаш қоидаларини бузиш; сувдан фойдаланиш қоидаларини бузиш; давлат ўрмон фондига қарашли ерлардан қонунсиз равишда фойдаланиш; дарахтлар ва буталарни қонунсиз равишда кесиш ва шикастлантириш, ўрмон экинларини ва ёш дарахтларни йўқ қилиб ташлаш ёки шикастлантириш; СССР Қизил китобига ёки Ўзбекистон ССР Қизил китобига киритилган ўсимликларни ўзбошимчалик билан териш; ўрмонга оқава сувлар, химиявий моддалар билан, саноат корхоналари ва коммунал-маиший объектлар чиқариб ташлайдиган ифлосликлар, чиқитлар ва чиқиндилар билан зиён етказиш; атмосфера ҳавосини муҳофаза қилиш талабларига риоя этмаслик; ов қилиш ва балиқ тутиш қоидаларини бузиш, шунингдек ҳайвонот дунёсидан бошқача тарзда фойдаланиш қоидаларини бузиш киритилган.

Қишлоқ хўжалигидаги ҳуқуқбузарлик учун, пахтани нобуд қилганлик учун, ўсимликларни карантин эълон қилинган зараркунандалар, касалликлар ва бегона ўтлардан сақлаш қоидаларини бузганлик учун, ҳайвонлар карантини қоидаларини ва бошқа ветеринария-санитария қоидаларини бузганлик учун маъмурий жавобгарлик назарда тутилади.

Транспортдаги, йўл хўжалиги ва алоқа соҳасидаги маъмурий ҳуқуқбузарликлар жумласига: темирйўл транспорти ва ҳаракат хавфсизлиги қоидаларини ва темирйўл транспорти воситаларидан фойдаланиш қоидаларини бузиш; учиш хавфсизлиги, сув транспортида ҳаракат хавфсизлиги қоидаларини бузиш, ҳайдовчиларнинг транспорт воситаларидан фойдаланиш қоидаларини бузиши ва транспорт воситаларини маст ҳолда бошқариш киритилган.

Кодекс лойиҳаси шахснинг қадр-қимматига дахл этувчи маъмурий ҳуқуқбузарликлар, яъни қонунсиз тинтув қилиш, турар-жойдан қонунсиз кўчириб чиқариш ёки гражданларнинг уй-жой дахлсизлигини, ёзишмалари, телефонда сўзлашувлари, телеграф хабарлари сир сақланишини таъминлаш қоидаларини бузганлик учун жавобгарликни назарда тутади.

Кодекс лойиҳасида мансабдор шахсларнинг уй-жойларни ва турар-жой биноларини учётга олиш ва уларга кўчиб кириш муддатларини бузиши; турар-жой биноларидан фойдаланиш, умумий фойдаланиладиган жойларнинг, подъездлар, уйлар атрофидаги территорияларнинг санитария ҳолатини бузиш, уй-жойлардан, турар-жой биноларидан ва инженерлик ускуналаридан фойдаланиш қоидаларини бузиш, уларни хўжасизларча сақлаш, шунингдек уй-жойларни ва турар-жой биноларини ўзбошимчалик билан қайта ускуналаш ва ўзгартириш, булардан бошқа мақсадларда фойдаланиш; ёзги боғ уйлари қуриш, шунингдек коллектив боғдорчиликни ташкил этиш ва юритиш қоидаларини бузиш; шаҳарлар ва бошқа аҳоли пунктлари территорияларини ободонлаштириш қоидаларини бузиш, шунингдек шаҳарлар ва бошқа аҳоли пунктларида озодагарчилик ва тартибни таъминлаш қоидаларига риоя қилмаслик; колхоз бозорларида савдо қилиш қоидаларини бузиш ва белгиланмаган жойларда қўлда савдо қилиш каби маъмурий ҳуқуқбузарлик турлари ҳам назарда тутилган.

Кодекс лойиҳасининг учинчи бўлимида маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқиш ва жазо чораси белгилаш ҳуқуқига эга бўлган органлар ҳамда мансабдор шахслар санаб ўтилган бўлиб, улар қуйидагилардан иборатдир:

— халқ депутатлари район, шаҳар, шаҳарлардаги район, посёлка, қишлоқ ва овул Советлари ижроия комитетлари ҳузуридаги маъмурий комиссиялар; халқ депутатлари посёлка, қишлоқ ва овул Советлари ижроия комитетлари; вояга етмаганлар иши билан шуғулланувчи район (шаҳар), шаҳарлардаги район комиссиялари; район (шаҳар) халқ судлари (халқ судьялари); ички ишлар органлари, давлат инспекциялари органлари ва СССР қонун актлари билан ваколат берилган бошқа органлар (мансабдор шахслар).

Халқ депутатлари район, шаҳар, шаҳарлардаги район, посёлка, қишлоқ, овул Советлари ижроия комитетлари ҳузуридаги маъмурий комиссиялар, ССР Иттифоқи ва иттифоқдош республикаларнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги қонун асосларига мувофиқ бошқа органлар (мансабдор шахслар) ихтиёрига бериб қўйилган ишлардан ташқари, барча хил маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишларни кўриб ҳал қиладилар. Бу комиссиялар тегишли халқ депутатлари Советлари томонидан раис, раис ўринбосари, масъул секретарь ва комиссиянинг камида олти аъзосидан иборат составда ташкил этилади.

Комиссия аъзолари қилиб бошқаришнинг турли тармоқ системаларидаги (жамоат тартибини сақлаш, соғлиқни сақлаш, савдо, коммунал хўжалиги ва бошқалардаги) жамоат ва давлат органлари вакиллари сайланади.

Маъмурий комиссиялар маъмурий ножўя ҳаракатлар ҳақидаги ишларни кўриб чиқар эканлар, одамларни қонунларни, гражданларнинг ҳуқуқларини, иззат-нафси ва обрў-эътиборини, социалистик турмуш қоидаларини ҳурмат қилиш руҳида, ўз бурчларини ҳалол бажариш, жамият олдида масъулият ҳис қилиш руҳида тарбиялашлари керак.

Вояга етмаганлар иши билан шуғулланувчи район (шаҳар), шаҳарлардаги район комиссиялари тегишли халқ депутатлари совети томонидан раис, раис ўринбосари, бошқа ишлардан озод қилиб қўйилган масъул секретарь ва комиссиянинг 6—12 аъзосидан иборат составда тузилади. Зарур ҳолларда комиссия составига вояга етмаган болалар билан ишловчи инспектор лавозими киритилиши мумкин.

Маъмурий ҳуқуқбузарлик қилганлик тўғрисидаги ишларнинг баъзи категорияларини халқ судлари (судьялари) ихтиёрига топшириш шу билан боғлиқки, бу ишлар айбдорлик даражасини белгилаш, айбдорнинг ҳаракатларини баҳолаш чоғида ва ҳоказоларда маълум чигалликлар туғдиради. Бундай ишларни кўриб чиқиш чоғида гражданларнинг ҳуқуқларини муҳофаза қилиш ва қонунларга риоя этиш гарантияларини кучайтириш учун шундай қилинган.

Ички ишлар органлари (милиция) жамоат тартибини бузганлик, чет эл валютаси ва тўлов ҳужжатлари билан қонунсиз операциялар қилганлик, чегара режими қоидаларини, чет эл гражданларнинг ва гражданлиги бўлмаган шахсларнинг СССРда бўлиш ва СССР территорияси орқали транзит йўли билан ўтиш қоидаларини бузганлик, йўл ҳаракати қоидаларини, транспорт ҳаракатининг хавфсизлигини таъминловчи қоидаларни бузганлик ва ҳоказолар тўғрисидаги ишларни кўриб чиқиш ва маъмурий жазо бериш ҳуқуқига эгадирлар.

Халқ депутатлари район, шаҳар, шаҳарлардаги район Советлари ижроия комитетлари ҳузуридаги ичкиликбозликка қарши кураш олиб борувчи комиссиялар савдо корхоналари ва умумий овқатланиш корхоналари ходимларининг арақ ва бошқа спиртли ичимликлар билан савдо қилиш қоидаларини бузганлиги ҳақидаги маъмурий ишларни, шунингдек ишлаб чиқаришда спиртли ичимликлар ичганлик ёки ишда маст ҳолда бўлганлик учун маъмурий жавобгарлик ҳақидаги; мастерлар, участка, смена, цехлар бошлиқлари ва бошқа раҳбарларнинг ўзларига бўйсунувчи ходимлар билан ишлаб чиқаришда спиртли ичимликлар ичишда қатнашганлиги ёки улар маст ҳолдаги шахсларни ишдан четлатиш чораларини кўрмаганлиги, шунингдек ўзларига бўйсунувчи ходимларнинг спиртли ичимликлар ичиш ёки ишда маст ҳолда бўлиш ҳолларини яширганлиги тўғрисидаги ишларни кўриб чиқадилар.

Кодекс лойиҳасида маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишларни кўриб чиқишга ваколатли бўлган мансабдор шахслар ушбу кодекснинг махсус қисмида назарда тутилган маъмурий жазоларни ўзларига бериб қўйилган ваколатлар доирасида ва фақат ўз хизмат вазифасини ўтаётган пайтдагина қўлланишлари мумкинлиги белгилаб қўйилган.

Бундай ишларни кўриб чиқишга ваколатли бўлган органлар ва мансабдор шахсларнинг ҳуқуқ доирасини қонун йўли билан бир-биридан ажратиб қўйиш гражданлар ҳуқуқларининг гарантияларига тўла риоя қилиш, маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишларни кўриб чиқиш чоғида социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш учун зарур шарт-шароитларни яратиб беради.

Лойиҳанинг тўртинчи бўлимида маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги ишларни қараб чиқиш қоидалари баён қилинган. Бу қоидалар ҳар бир ишнинг ҳолати ўз вақтида, ҳар томонлама, тўлиқ ва объектив равишда аниқланишини, қабул қилинган қарорнинг бажарилишини, шунингдек маъмурий ҳуқуқбузарлик қилишга олиб келган сабаблар ва шарт-шароитларнинг аниқланишини таъминлашга қаратилгандир.

Совет маъмурий процессининг асосий принципи — социалистик қонунчилик ва ундан келиб чиқадиган айбсизликни устун қўйиш, объектив ҳақиқат каби принциплар кодекс лойиҳасида изчил ифодасини топди.

Маъмурий ҳуқуқбузарликлар содир этилганлиги тўғрисидаги ишлар социалистик қонунчиликка қатъий риоя қилиш асосида кўриб чиқилади, маъмурий таъсир кўрсатиш чоралари эса тегишли органларнинг ҳуқуқ доирасида, қонунларга аниқ мувофиқ ҳолда қўлланилади.

Бу принципларнинг амалга оширилиши маъмурий фаолиятда, қонунчиликни таъминлашнинг кўп йиллик практикада ўзини оқлаган усуллари, яъни юқори турувчи органлар ва мансабдор шахслар томонидан контрол қилиш, прокурор назорати, суд ҳукми устидан шикоят бериш ҳуқуқи, каби усулларнинг амал қилиши билан чамбарчас боғлиқдир.

Маъмурий ишларни тўғри ҳал қилиш учун ғоят муҳим гарантиялар ҳам кўзда тутилган. Бу ишлар барча гражданларнинг келиб чиқиши, социал, мулкий аҳволи, ирқий ва миллий мансублигидан, жинси, маълумоти, тили, динга муносабати, машғулотларининг тури ва хусусияти, яшаш жойи ва бошқа ҳолатлардан қатъий назар, қонун олдида ва ишни кўриб чиқаётган орган олдида тенглиги асосида қараб чиқилади. Маъмурий жавобгарликка тортилаётиб, иш юритилаётган тилни билмаган шахсга ўз она тилида тушунтириш бериш, шунингдек ишга оид барча материаллар билан танишиб чиқиш чоғида ва ишни моҳиятига кўра қараб чиқиш пайтида таржимон хизматларидан фойдаланиш ҳуқуқи таъминлаб берилади. Мазкур шахс ишга доир материаллар билан танишиб чиқиш, изоҳлар бериш, далиллар тақдим этиш, илтимослар қилиш, ишни кўриб чиқиш чоғида адвокатнинг юридик ёрдамидан фойдаланиш; иш юзасидан қабул қилинган қарор устидан шикоят бериш ҳуқуқига ҳам эга. Маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги иш маъмурий жавобгарликка тортилаётган шахс иштирокида кўриб чиқилади.

Кодекс лойиҳасида бундай ишлар юзасидан чиқарилган қарорлар устидан шикоят бериш ва протест билдиришнинг батафсил тартиби назарда тутилган. Белгилаб қўйилган муддатда шикоят бериш, шунингдек прокурорнинг протест билдириши маъмурий жазо бериш ҳақидаги қарорнинг ижросини тўхтатиб туради.

Маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги иш юзасидан қабул қилинган қарор устидан шикоят топшириладиган ташкилотлар биринчи марта аниқ белгилаб қўйилди. Ушбу масалаларни ҳал қилишда район (шаҳар) халқ судларининг роли анча оширилади.

Охирги бўлим маъмурий жазо бериш тўғрисидаги қарорларнинг ижро этилишини тартибга солади. Маъмурий жазо бериш тўғрисидаги қарор бажариш учун юридик жиҳатдан мажбурийдир.

Турли хилдаги маъмурий жазо чораларини қўлланиш ҳақидаги қарорларни ижро этиш тартиби ўз хусусиятларига эга. Масалан, штраф ҳуқуқни бузувчи томонидан унга қарор топширилган кундан кечи билан ўн беш кун ичида, шу қарор устидан шикоят ёки протест берилганида эса шикоят ёки протест қаноатлантирилмай қолдирилганлиги ҳақида маълум қилинган кундан бошлаб кечи билан ўн беш куч ичида тўланиши керак.

Маъмурий жазо бериш тўғрисидаги қарорнинг ўз вақтида ва тўғри ижро этилиши устидан контрол қилиш қарор чиқарган орган (мансабдор шахс) зиммасига юкланади.

Ўзбекистон ССРнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги кодекси лойиҳаси катта ижодий меҳнат натижасидир. Ушбу ҳужжатни ишлаб чиқишда республиканинг кўпгина министрликлари ва идоралари вакиллари, илмий муассасаларнинг вакиллари, Ўзбекистон ССР ва Қорақалпоғистон автоном республикаси, халқ депутатлари маҳаллий советларининг депутатлари иштирок этдилар. Уни тайёрлаш чоғида республикада маъмурий жавобгарлик ҳақидаги қонунларни қўлланишнинг кўп йиллик практикаси ҳисобга олинди.

Кодекс қабул қилиниши билан маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги барча қонунлар мунтазам ҳолда жамлаб қўйилган ягона комплекс ҳужжат яратилган бўлади. У катта аҳамиятга молик ғоят муҳим ҳужжат бўлади. У амалга киритилгач, гражданлар давлат ва жамоат тартибига риоя қилиш соҳасидаги ўз бурчларидан кенг хабардор бўлишлари таъминланади, аҳолининг ҳуқуқий маданияти ошади. Кодекс бошқариш тартибига риоя қилишдан иборат умумий мақсадга хизмат қилади, гражданлар ва мансабдор шахсларни совет қонунларига аниқ ҳамда оғишмай риоя этиш, гражданларнинг иззат-нафси ва қадр-қимматини ҳурматлаш, ўз бурчларини ҳалол бажариш, жамият олдида масъулият ҳис қилиш руҳида тарбиялашга ёрдам беради.

Қонун лойиҳалари тайёрлаш комиссияси Ўзбекистон ССР Олий Советидан Ўзбекистон ССРнинг маъмурий ҳуқуқбузарлик тўғрисидаги кодексини, шунингдек Олий Советнинг мазкур кодексни 1986 йил 1 мартдан бошлаб амалга киритиш ҳақидаги қарорини қабул қилишни сўрайди. **(Қарсаклар).**

Депутат У. Ҳ. Ҳасанова нутқи

Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоз раиси

Ҳурматли депутат ўртоқлар! Ўзбекистон ССР Олий Советининг ушбу сессияси бутун совет халқи ўн биринчи беш йилликни муваффақиятли якунлаш ва КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун астойдил кураш олиб бораётган вазиятда ўтмоқда. КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил октябрь Пленуми, ўн биринчи чақириқ СССР Олий Советининг тўртинчи сессияси қарорлари ижодий активликни янада жўш урдириб юборди.

Партия Марказий Комитетининг иқтисодий тараққиётни жадаллаштириш, халқ фаровонлигини ошириш, Ватанимиз қудратини мустаҳкамлашга қарата ишлаб чиққан йўли партиянинг съезд олди платформасида чуқур кузатиб борилмоқда. Умумхалқ муҳокамасига ҳавола этилган партиянинг янги таҳрирдаги Программаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан партия Устави, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986 — 1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳалари қатъий сиёсий йўналишга эга бўлиб, улар келажакка қаратилгандир.

КПСС XXVII съездига тайёргарлик кўриш, партия Марказий Комитетининг 1985 йил апрель ва октябрь Пленумлари белгилаб берган вазифаларни амалга ошириш бутун ишимизнинг асоси бўлиб қолди. Колхозимиз меҳнаткашлари илғор фан ютуқларига таянган ҳолда план топшириқлари ҳамда социалистик мажбуриятларни шараф билан уддаладилар. Давлатга пахта сотиш плани 128 процент, каноп плани 109 процент, гўшт плани 103 процент бажарилди.

Йилдан-йилга колхознинг моддий-техника базаси мустаҳкамланиб, колхозчиларнинг меҳнат ва турмуш шароити яхшиланиб бормоқда. Фақат кейинги йилларнинг ўзида 310 ўқувчига мўлжалланган мактаб, замонавий медицина аппаратлари билан жиҳозланган амбулатория қурилди. 90 процент хонадон газлаштирилди, посёлкани газлаштириш ишлари давом эттириляпти.

Шундай қилиб, ўн биринчи беш йиллик колхозимиз меҳнаткашлари учун, худди бутун совет халқига бўлганидек, буюк иқтисодий ва социал ўсишнинг муҳим босқичи бўлди.

Коммунистик қурилиш тажрибаси шундан яққол далолат бермоқдаки, юксак меҳнат ва давлат интизомига асосланган ҳамда бутун гражданлар томонидан Совет қонунларига қатъий амал қилинган ҳолдагина иқтисодий ва социал вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш мумкин бўлади.

Халқ депутатлари Советлари ва уларга бўйсунувчи органларга қонунбузарликнинг олдини олиш юзасидан муҳим роль ажратилган. Маҳаллий ҳокимият ва бошқарув органлари қонун томонидан бериб қўйилган ваколатларини амалга ошира бориб, қонунбузарликнинг олдини олиш соҳасида катта ишлар қилмоқдалар. Аҳоли пунктларида намунали тартибни таъминлаш, меҳнат коллективларида интизомга риоя қилиниши қонунбузарликнинг олдини олишда кўнгилли халқ дружиналари, ўртоқлик судлари, хотин-қизлар советлари ва бошқа жамоат органлари актив роль ўйнайдилар.

Жамоат органлари актив иш олиб бораётган ерда Совет қонунларининг, меҳнат интизомининг бузилиш ҳоллари кам учрайди, коллективларда соғлом муҳит ҳукм суради. 3600 киши яшаб меҳнат қилаётган бизнинг колхозимизда 4 та маҳалла комитети ташкил этилган. Уларга колхознинг баобрў кишилари раҳбарлик қилмоқдалар. Жамоат тартибини бузган, жамиятга ёт хатти-ҳаракатлар қилган, ўз фарзандлари тарбияси билан шуғулланмаётган айрим колхозчиларнинг хулқларини деҳқонларнинг йиғилишларида муҳокама этиш одат бўлиб қолди.

1985 йилда колхозимизда ана шундай 4 та йиғилиш ўтказилди. Ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилишда жамоат пунктлари ва кўнгилли халқ дружиналари ҳам муайян ишларни амалга оширмоқдалар. Қонунбузарликка оид ҳар бир воқеа Қорасув посёлкасида жойлашган жамоатчилик пунктида дарҳол муҳокама этилади. Қонунбузарларга қарши жамоат таъсирини ўтказиш чоралари қўлланилиб, бу ҳақда унинг иш жойига маълум қилинади.

Маъмурий қонунбузарлик тўғрисидаги Ўзбекистон ССР Олий Советининг бугунги сессиясида кўриб чиқиладиган кодекс лойиҳаси жамоат тартибини янада мустаҳкамлаш, социалистик мулкни, гражданларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини муҳофаза қилишни кучайтириш, совет кишиларини қонунларга сўзсиз амал қилиш, ўз бурчларини ҳалоллик билан бажариш руҳида тарбиялашга қаратилгандир.

Маълумки, моддий ресурсларни қатъий ҳисоб-китоб қилмай ва тежамай туриб хўжаликни хўжалик ҳисоби асосида бошқариш мумкин эмас. Моддий ва молиявий ресурслардан, электр қуввати, ёнилғи-мойлаш материалларидан тежаб-тергаб ва оқилона фойдаланиш масалалари бугунги кунда янада муҳим аҳамият касб этмоқда. Шунинг учун ҳам кодексда халқ бойлигини талон-тарож қилишда айбланган лавозимли шахслар ва гражданларнинг жавобгарлиги назарда тутилганлиги жуда ўринлидир.

Баъзан колхоз ва совхозлар чорвачилик фермаларининг ходимлари маъмурий хатоларга йўл қўядилар. Улар ҳамма вақт ҳам ҳаво, ер ва сув ҳавзаларининг зарарли ишлаб чиқариш чиқитлари билан ифлосланишига олиб келадиган сабабларни бартараф этиш юзасидан керакли чораларни кўравермайдилар. Шунинг учун ҳам Кодекс лойиҳасида қишлоқ хўжалик ва бошқа ерларнинг бузилиши, уларнинг ишлаб чиқариш ва бошқа ҳар хил чиқиндилар ҳамда оқава сувлар билан ифлосланиши, табиатни ҳамда аҳоли саломатлигини муҳофаза қилиш юзасидан белгиланган қоидаларга амал қилмаслик каби қонунбузарликлар учун маъмурий жавобгарлик назарда тутилгани жуда тўғридир.

Шунингдек, лавозимли шахсларнинг ердан хўжасизларча фойдаланиш, яъни ерларни яхшилаш ва тупроқни шамол, сув эрозияси каби унумдорлигини пасайтирадиган бошқа жараёнлардан муҳофаза қилиш юзасидан мажбурий тадбирларни бажармаганликлари учун жавобгар бўлишлари ҳам назарда тутилган. Кўрилаётган чоралар ерларни яхши сақлаш ва ундан самарали фойдаланишга кўмаклашиши шубҳасиздир.

Тақдим этилаётган Қонун лойиҳасини маъқуллашни таклиф қиламан. Бу Қонун лойиҳаси совет кишиларини юксак онглилик руҳида тарбиялашга, давлат, меҳнат ва жамоат интизомига риоя қилинишини яхшилашга хизмат қилади.

Ўрта Чирчиқ райони меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партияси XXVII съездини меҳнатда янги ютуқлар билан кутиб оладилар, ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йили планларини муваффақиятли бажариш учун ҳамма чораларни кўрадилар, деб Олий Советни ишонтиришга рухсат этгайсизлар. **(Қарсаклар).**

БУГУН ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ОЧИЛАДИ

КПСС XXVII СЪЕЗДИ

КОНФЕРЕНЦИЯ ДЕЛЕГАТЛАРИГА АЛАНГАЛИ САЛОМ!

ИНТЕНСИВЛАШ ЙЎЛИДАН

Фан-техника тараққиётини тубдан жадаллаштириш — партия иқтисодий стратегиясининг асосий масаласидир.

(КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасидан).

БИР НЕЧА ойдирки, район партия комитетида республикада ягона ҳисобланган фан-техника тараққиёти кабинети ишлаб турипти. Кўргазма залига қўйилган экспонатлар олим ва конструкторлар, ихтирочи ва рационализаторларнинг ижодий ютуқларини кенг тарғиб қилиш билан бирга ҳали бу соҳада бой имкониятларга эга эканлигимизни кўрсатмоқда.

Район партия комитети КПСС Марказий Комитетининг апрель Пленуми қарорлари, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга бағишлаб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш тавсиялари асосида халқ хўжалигини интенсив ривожлантириш омилларидан кенг фойдаланишга ҳаракат қилмоқда. Беш йиллик бошидан бери янги техника бўйича 730 га яқин тадбир амалга оширилди. 14 та цех ҳамда ишлаб чиқариш участкаси комплекс механизациялаштирилди ва автоматлаштирилди. 39 та поток, автоматик ва комплекс автоматик линиялар жорий этилди. 200 га яқин янги технология ўзлаштирилди. Шулар эвазига саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 25,6 процентдан кўпроққа кенгайди.

Кейинги икки йилда меҳнат унумдорлиги олдинги йиллардагига нисбатан қарийб икки марта тезроқ ўсди. Саноатчиларимиз ўн бир ойликка қўшимча 5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга муваффақ бўлдилар. Ҳозир бутун куч ва имконият маҳсулот реализация қилиш юзасидан беш йиллик мажбуриятини 20 декабргача бажариш учун сафарбар этилган.

Район партия комитети фан ва техника тараққиётини жадаллаштиришга оид масалаларни мунтазам муҳокама қиладиган бўлиб қолди. Бу масала уч марта район партия комитети пленумида кўриб чиқилди. Бюро мажлисларида эса Ўзбекистон ССР Фанлар академияси ҳузуридаги энергетика ва автоматика институтида илмий-тадқиқотлар самарадорлигини ошириш, экскаватор заводида ишлаб чиқаришни техника жиҳатдан қайта қуроллантириш ва қувватлардан самарали фойдаланишга оид тадбирлар муҳокама қилинди.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқаришни интенсивлаш юзасидан район партия комитети бераётган тавсиялар асосида жойларда бир қатор ибратли ишлар амалга оширилмоқда. «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасида 21 та робот парки жорий этилди. Роботлаштирилган комплекслар ва программалаштирилган бошқарув станокларини жорий этиш бўйича махсус хизмат участкаси тузилди. Бошқарув ва моддий-техника таъминотини автоматик усулда бошқариш системаси йўлга қўйилди. Бу тадбирлар корхонада қўл меҳнати билан бажариладиган ишларни 27 процентга қисқартириш, унумдорликни эса 12,5 процент ўстириш имконини берди. Техникани тараққий эттириш эвазига келаси беш йилликда бу корхонада мингдан ортиқ ишчи кучи тежалади.

Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масаласи билан «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия ташкилоти ҳам жиддий шуғулланмоқда. Бу коллектив иқтисодий ва социал ривожланиш комплекс планини ишлаб чиқиш ҳамда жорий этишнинг ташаббускори бўлган эди. Ўтган ойларда корхонада юксак унумли 20 дан кўпроқ ускуна жорий этилди. Бу эса 1,5 миллион сўмлик иқтисодий самара берди. Ишлаб чиқаришни механизациялаш даражаси 70 процентга ўсди.

Районимиз Тошкентнинг энг йирик илмий марказларидан бири ҳисобланади. Район территориясида 28 та илмий-тадқиқот, 10 та лойиҳалаш, 3 та конструкторлик ташкилотлари, 7 та олий ўқув юрти жойлашган. Район партия комитети илмий-тадқиқот муассасаларига партиявий раҳбарликни такомиллаштириш, тадқиқотлар самарадорлигини ошириш, фан билан ишлаб чиқариш ўртасидаги алоқани яна ҳам мустаҳкамлаш чораларини кўрмоқда.

Биз бажарилган ишларни муносиб баҳолаган ҳолда бутун асосий эътиборни ҳал этилмаган муаммоларга қаратмоғимиз лозим. Область партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюро мажлисида фан-техника тараққиётини жадаллаштириш асосида ишлаб чиқаришни интенсивлашни кучайтириш бўйича район партия комитети олиб бораётган ишлар атрофлича муҳокама қилинди. Мажлисда райком, кўпгина бошланғич партия ташкилотлари ва меҳнат коллективлари ишлаб чиқаришни интенсивлаш масаласига ҳамон етарлича эътибор бермаётганлиги тўғри таъкидлаб ўтилди. Илмий-тадқиқот ва лойиҳалаш институтлари фаолиятига партиявий таъсир ўтказиш, илмий ечимларни тезкорлик билан ишлаб чиқаришга жорий этиш зарурлиги уқтирилди.

Чиндан ҳам илмий-тадқиқот, лойиҳалаш, конструкторлик ташкилотлари билан корхоналар ўртасидаги алоқанинг сустлиги учун ҳам янги техникани ишлаб чиқариш муддатлари нормадаги беш-олти йил ўрнига 10—15 йилга чўзилиб кетмоқда. Район илмий потенциали ҳали ҳам кутилган натижаларни бермаяпти.

Кейинги ўттиз йил ичида Ўзбекистон ССР Фанлар академияси электроника институти, илмий приборсозлик марказий лойиҳалаш конструкторлик ва технологик бюроси, «Кибернетика» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш институти олимлари пахта териш машиналарининг агротехник кўрсаткичларини яхшилашга қаратилган бирорта ҳам техник ечим топа олмадилар. Тошкент бинокорлик материаллари илмий-тадқиқот институти олимларининг цемент ишлаб чиқаришда паст ҳароратли технологияни жорий этиш юзасидан берган тавсиялари эътиборсиз қолмоқда.

Ҳозир район корхоналари ва ташкилотлари раҳбарларининг сифат состави ўзгариб боряпти. Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш билан боғлиқ ишлар умумий юксалишни таъминлашга ёрдам бермоқда. Ҳозир ҳамма соҳада тартиб ва интизом мустаҳкамланмоқда. Кадрлар ўзларига топширилган иш участкаси учун масъулиятни чуқурроқ ҳис этмоқдалар, меҳнат коллективлари олдида турган вазифаларни ҳал этишга ижодий ёндашмоқдалар. Айниқса, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришга эътибор кучайиб бормоқда. Кўрилаётган тадбирлар беш йилликни муваффақиятли якунлаш ва партиянинг бўлажак XXVII съездини муносиб кутиб олиш учун мустаҳкам замин яратади.

Н. ЕМЕЛЬЯНОВ,
Куйбишев район партия комитетининг биринчи секретари.

Суратда: Тошкент шаҳар партия конференцияси делегатларидан «Қизил тонг» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси тикувчиси Г. Иноятова (чапдан), «СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси фрезерчиси Т. И. Ястребова, Ўзбекистон ССР Молия министрлигининг бўлим бошлиғи Г. Файзиева, «Строймеханизация» трести бульдозерчиси Т. Акромов, «Ташкентхлеб» бирлашмаси 4-нон заводининг мастери Т. Дониёрова, «Ташхимсельмаш» заводи ремонтчи слесари В. А. Козлов ва партия ветерани, 1920 йилдан КПСС аъзоси И. Бобожонов ўртоқларни кўриб турибсиз.

А. Мальцев фотоси.

ИШОНЧЛИ РЕЗЕРВ

«Партия ташкилоти кандидатга КПСС аъзолигига киришга тайёрланиш учун ёрдам бериши ва амалий ишларда, партия ва жамоат топшириқларини бажаришда унинг шахсий хислатларини текшириши лозим».
(КПСС Устави лойиҳасидан).

Яқинда ёш коммунист Турдибой Тўйчиев ташқи муҳитни муҳофаза этиш ва ишлаб чиқаришни назорат қилиш лабораториясига мудир этиб тайинланди. Турдибой бундан беш йил муқаддам олий ўқув юртини тамомлаб, корхонамизга инженер-техник бўлиб ишга келган эди. Билими етарли, берилган топшириқларни виждонан бажарарди. Лекин жуда тортинчоқ, ўз фикрини билдиришга жазм эта олмасди. Шунда коммунистлар унга йўл-йўриқлар кўрсатишди, рус тилини яна ҳам пухта эгаллашда кўмаклашишди.

Кўп ўтмай Турдибойнинг характерида ижобий ўзгаришлар сезила бошлади. Энди ўзи ён-веридагиларга ёрдам бера бошлади. Комсомол йиғилишларида дадил таклифлар билан чиқди. ДОСААФ бошланғич ташкилоти раисига ўринбосар этиб сайланди. Завод тозалик комиссиясининг аъзоси сифатида актив ишлади.

Шу тариқа бу йигитнинг характери шаклланиб борди. Партия аъзолигига кандидат бўлганида активлиги яна ҳам ошди. Рекомендация берган коммунистлар унинг ишини мунтазам кузатиб бордилар. Мана энди у партия аъзоси, лаборатория мудири, ёшлар мураббийси. Сафларимиз комсомолда чиниққан яна бир йигит ҳисобига кенгайди.

Партияга қабул масаласи муҳокама қилинаётган йиғилишларга биз алоҳида ҳозирлик кўрамиз. Йиғилишда партияга қабул қилинаётган кишининг сиёсий, ишчанлик ва ахлоқий фазилатлари ҳар томонлама таҳлил қилинади, очиқ савол-жавоблар бўлади. Шунда у ўз олдига қандай юксак талаблар қўйилаётганлигини чуқурроқ ҳис этади.

Кундалик ҳаётда коммунистлар ҳам, партиясизлар ҳам ёнма-ён меҳнат қиладилар, бир-бирлари билан доимо алоқада бўладилар. Шундай бўлса ҳам айрим ҳолларда улар бир-бирлари тўғрисидаги фикрни очиқ айта олмайдилар. Партия йиғилишида эса манзара бутунлай бошқача бўлади.

Навбатдаги партия йиғилишида комсомол аъзоси, лаборант Сайёра Жалолованинг КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилиш масаласи муҳокама қилинар эди. Коммунистлардан Р. Сафина, Ш. Исмоилов, комсомол активисти Ф. Холиқулова Сайёранинг ишлаб чиқаришда ҳаммага ўрнак бўлаётганини, жамоат ишларида актив иштирок этаётганини таъкидлаб ўтишди, яхши хислатларидан гапиришди. Шунда коммунистлардан бири ёш, ишчан, зеҳнли қизнинг ўрта маълумот билан чегараланиб қолаётганлигини танқид қилди. Билим ва малакани мунтазам ошириб бориш лозимлигини таъкидлади. Мана шундан кейин Сайёра электротехника техникумининг тайёрлов курсига кирди. Келажакда у ижодкор техник бўлишни дилига тугиб қўйди.

Партия ташкилотимизда КПСС аъзолигига кандидатларнинг ҳисоботларини тинглаб бориш ҳам яхши анъанага айланган. Бу тадбир КПСС сафига кирувчининг активлиги ва топширилган иш учун масъулиятини оширяпти. Биз ҳозир навбатдаги йиғилишда КПСС аъзолигига кандидат инженер-технолог Н. Гузенконинг ҳисоботини тинглашга ҳозирланмоқдамиз. Унинг ҳисоботи илгарироқ ҳам бир марта тинглангганди. Ўшанда унга ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштиришда комсомол-ёшлар ҳиссасини кўпайтириш, ёшларга актив кўмаклашиш зарурлиги уқтирилган эди. Шундан кейин, у шахсан ўрнак кўрсатиб, рационализаторлик таклифлари билан чиқди. Ёшларга бош бўлиб, фан ва техника ютуқлари, илғор технологияни ишлаб чиқаришга жорий этиш билан актив шуғулланди.

Цех партия ташкилоти актив комсомол-ёшлар ҳисобига партия сафларини кенгайтириб бориш устида қайғурмоқда. Кандидатлик стажининг ҳақиқий синов даври бўлишига ҳаракат қилмоқдамиз. Бундан буён ҳам КПСС аъзолигига кандидатларни тарбиялашда, уларни сиёсий жиҳатдан чиниқтиришда синалган услублардан самарали фойдаланаверамиз. Шаҳар партия конференциясида цех партия ташкилотлари, партия группалари иш услуби ва методларини такомиллаштириш билан боғлиқ масалаларга алоҳида эътибор берилишини истар эдик.

Р. ТЎРАЕВ,
«Миконд» заводи цех партия ташкилотининг секретари.

ЮКСАЛИШ РАҚАМЛАРИ

● Тошкент шаҳрида 10 район партия комитети, 2224 та бошланғич, 2631 та цех партия ташкилотлари, 3110 та партия группаси фаолият кўрсатяпти. Улар сафига 105 минг 718 коммунист ва партия аъзолигига кандидат бирлашган.

● 120 та бошланғич партия ташкилотида партия комитетлари тузилган. Уларнинг 7 таси район партия комитети ҳуқуқига эга.

● Шаҳар партия ташкилоти ўз сафларига 75 миллат ва элат вакилларини бирлаштирган.

● Саноат корхоналарида бир кеча-кундузда 71 та трактор, 93 та электр пайвандлаш ускуналари, чакана нархи 253 миллион сўмлик мебель, 51 минг дона чинни буюмлари ва бошқа хил маҳсулотлар ишлаб чиқарилмоқда.

● Ўн биринчи беш йилликда машинасозлик саноати корхоналарида 512 хил янги, серунум машина ва механизмлар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Техника тараққиёти жонкуярлари ҳисобланган рационализатор ва ихтирочилардан 135,1 мингта таклиф тушди. Уларнинг 100,6 мингтаси ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 260,7 миллион сўмлик иқтисодий самара кўрилди.

● Шаҳар маршрутларида 1260 та автобус, 330 та трамвай, 290 та троллейбус йўловчиларга хизмат кўрсатяпти. Улар билан ҳар куни 2,6 миллионга яқин йўловчи ташилмоқда.

● Ўн биринчи беш йиллик давомида янгидан 38 та автобус, 26 та микроавтобус маршрутлари очилди, трамвай маршрутлари 37 километрга, троллейбус маршрутлари эса 43 километрга узайтирилди.

ИСЛОҲОТ ОДИМЛАРИ

Мактабимизда ўқитувчиларнинг ўз ишига ижодий ёндашишига алоҳида эътибор берилаяпти. Масалан, ҳар ойда бир марта маълум фанлар бўйича очиқ дарслар ўтказилмоқда.

Ислоҳот бўйича ўқувчилар ўз-ўзини бошқариш усулига ўтдилар. Ҳар бир синфга ўқувчилардан директор, илмий бўлим мудири сайланган. Улар ҳар куни ўқувчилардан бироз олдинроқ келиб синфнинг дарсга тайёрлигини текширадилар, танаффус пайтларида тартиб-интизом ўрнатадилар, қолоқ ўқувчиларни илғорлар даражасига етказиб олиш чораларини кўрадилар. Сўнг ўз ишлари ҳақида вақти-вақти билан педагогика советида ҳисоб бериб турадилар. Бу тадбир тартиб-интизомни мустаҳкамлашга, фанлардан ўзлаштиришни яхшилашга, ўқувчилар активлигини оширишга ёрдам бераяпти.

Бу йилдан бошлаб ўқув программасига информатика — ҳисоблаш техникаси фани киритилди. Лекин мазкур фан фақат назарий тарзда олиб бориляпти, практика билан боғланмаяпти. Чунки ҳозиргача мактабимизда зарур ҳисоблаш техникаси йўқ.

Э. ГЕНКУЛЕНКО,
С. Раҳимов районидаги 242-мактаб директори, конференция делегати.

ЕЧИМЛАР ВА САМАРАЛАР

Институтимиз олимлари кейинги йиллар ичида ўз илмий тадқиқотлари йўналишини Озиқ-овқат программаси талаблари асосида ташкил этиб, бир мунча ютуқларни қўлга киритдилар.

Илмий изланишларнинг самарадорлигига эришишда коммунист-олимлар активлиги ҳамиша сезилиб турибди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги Қ. Зокиров, биология фанлари доктори И. Момотов, биология фанлари кандидати, «Ўзбекистон «Қизил китоби» авторларидан бири Ў. Пратовлар институтда ниҳоясига етказилган ечимларни халқ хўжалигига жадал жорий этишда мунтазам жонкуярлик қилиб келмоқдалар.

Партиявий топшириққа актив муносабат, илмий ишга фидокорлик ҳислатларини ўзида мужассамлаштирган коммунист, биология фанлари кандидати Фотима Тожиева бир неча йиллардан бери чўл зонасида етиштириладиган ўсимликлар физиологияси бўйича самарали тадқиқотлар олиб бормоқда. У ёш олим Мираъзам Неъматов билан биргаликда изень ўсимлигининг турли шароитлардаги физиологик ҳаётини чуқур ўрганди. Эндиликда республикамиздаги 10 минг гектардан зиёд майдонни эгаллаган изензорлар чорвачиликда мустаҳкам озуқа базаси ҳисобланади.

Коллективимизда биология фанлари кандидати Қаҳҳор Хожиматовни ўз ишига масъулиятли коммунист, Озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшиб келаётган тадқиқотчи сифатида алоҳида ҳурмат қилишади. У табиий ўсимликларнинг биологик хусусиятларини тадқиқ этиб, ажойиб компонентлар яратди ва озиқ-овқат саноатини «Райҳон», «Ташкентский», «Горний цветок», «Орзу», «Ўзбекистон» каби алкоголсиз, салқин ичимликлар ҳисобига бойитди. Унинг компоненти асосида чиқарилаётган «Самарқанд бальзами» ҳам истеъмолчиларга манзур бўлди.

Олимларимизнинг бундай муваффақиятида шубҳасиз институт бошланғич партия ташкилотининг роли катта бўлмоқда. Коммунистлар ўз йиғилишларида фан билан ишлаб чиқариш алоқасини мустаҳкамлаш, тадқиқотлар самарадорлигини ошириш, фан ютуқларини халқ хўжалигига тезроқ жорий этиш масалаларини муҳокама қилмоқдалар. Қабул қилинган қарорларнинг бажарилишига эришаётирлар.

Р. ҚОДИРОВА,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника институтининг илмий секретари, биология фанлари кандидати.

ЯНГИ БЕШ ЙИЛЛИККА — ПУХТА ЗАМИН

ДЕЛЕГАТЛАР ДАВРАСИДА

Ўн биринчи беш йилликни муваффақиятли якунлашда сиз қандай шахсий ҳисса қўшдингиз, Тошкент шаҳар партия конференциясини меҳнатда қандай ютуқлар билан кутиб олдингиз? Конференция делегатларига шундай савол билан мурожаат этдик.

Мухтор ҲАБИБУЛЛАЕВ,
11-«Висотстрой» тресги комплекс бригадасининг бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати:

— Бригадамизнинг 34 аъзоси бор. Уларнинг ҳар бири икки-уч касбнинг бошини тутган. Шу боисдан ҳам айрим сабаблар билан бирор киши сменага чиқмай қолса унинг ишини ёнидаги ҳамкасби давом эттираверади, ишда узилиш бўлмайди. Бундан ташқари биз ҳар бир қурувчини ишга ижодий ёндашишга ўргатаяпмиз. Иш услубини тез-тез ўзгартириб турамиз. Илғор тажриба туғилдими, дарров ўзимизда қўллаймиз.

Барча омиллардан унумли фойдаланиш ҳисобига коллективимиз беш йиллик топшириғини 1983 йилдаёқ бажариб қўйди. Ҳозир 1988 йилнинг май ойи ҳисобига меҳнат қилмоқдамиз. Тез ва соз ишлаш билан бирга тежамкорлик режимига ҳам қатъий амал қиляпмиз. Шу йилнинг ўзида икки тонна арматура, бир тонна мих, 50 кубометр тахта, 60 кубометр бетон ва бошқа хил бинокорлик материалларини иқтисод қилиб қолдик. Бу курашда айниқса коммунистлар актив иштирок этмоқдалар.

Цех партия ташкилоти ҳисобида 11 коммунист бор. Абдуғани Султонов, Фарҳод Хонов, Маҳмуд Каримов каби коммунист қурувчилар ўзларига топширилган вазифани аъло даражада бажармоқдалар, жамоат ишларида актив иштирок этмоқдалар. Уларнинг бири партия группаси ташкилотчиси бўлса, иккинчиси сиёсий ахборотчидир. Коммунистлар партия йиғилишларида қурилиш суръати ва сифатини ошириш, коллектив ўртасида олиб борилаётган сиёсий ва ташкилотчилик ишларини кучайтириш билан боғлиқ масалаларни ишчанлик билан муҳокама қилмоқдалар, конкрет таклифлар киритмоқдалар.

Назаримизда қурилиш ишлари плани ҳар томонлама пухта ўйлаб тузилмайди. Натижада у йил давомида ўзгараверади. План пухта бўлса, график бузилмасди, мўлжалдаги иш ўз вақтида бажариларди.

Қарорлар ижросини таъминлаш ҳам муҳим вазифалардандир. Шаҳар партия комитети қарорлар қабул қилади-ю, лекин уларнинг бажарилишини назорат қилмайди. Пировардида кўпгина яхши тадбирлар ижросиз қолади, одамларда масъулият йўқолади. Бугунги конференцияда шу хусусда ҳам жиддийроқ гап борса фойдадан холи бўлмас эди.

Маҳамаджон ТУРОБОВ,
«СССР 50 йиллиги номли Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси 7-механика-йиғув цехи созловчиси, КПСС XXVI съезди делегати:

— Мен 26 йилдан бери механика-йиғув цехида ишлаб келаяпман. Шу ерда комсомолдан партияга ўтдим. Ҳозир ёнгинамдаги станокларда Ҳасан ва Хусан Қосимовлар ишлашаяпти. Ҳар гал уларни кўрганимда ўша ёшлик йилларимни эслайман. Улар ҳам менга ўхшаб корхонага мактабни тамомлаб келишган эди. Кейин армия сафида хизмат қилишди, сўнг яна жонажон коллективлари бағрига қайтишди.

Яқинда Ҳасанни партия аъзолигига қабул қилдик. Унга рекомендацияларнинг бирини ўзим берган эдим. Чунки Ҳасанга ишонаман. Ишга, дўстларига садоқатини, ҳалоллиги ва принципиаллигини кўп синаганман. Ёш коммунист ишончимизни шараф билан оқлаяпти. У устозлар қатори беш йиллик топшириғини муддатидан олдин бажариб қўйди.

Мен беш йиллик маррасига 1984 йилда етган эдим. Ҳозир 1986 йилнинг иккинчи квартали ҳисобига ишлаяпман. Цехимизнинг илғор бўлишига озми-кўпми ҳисса қўшаётганлигимдан фахрланаман. Бу йил корхона бўйича ташкил этилган мусобақада цехимиз тўққиз марта ғолиб чиқди. Цех партия ташкилоти съездолди мусобақасини ривожлантиришга алоҳида эътибор бермоқда. Ишчиларнинг ҳаммаси мусобақанинг у ёки бу формасига жалб этилган. Мусобақа формаларини такомиллаштиришда коммунистлар катта ҳисса қўшмоқдалар.

Цех партия ташкилоти ҳисобида 48 коммунист ва партия аъзолигига кандидат бор. Улар шу ерда ишлаётган кўпгина ёшларга мураббийлик қилишяпти. Цехимизда тарбия олган, ҳунар ўрганган ёшларни ҳозир корхонанинг ҳар бир участкасида учратиш мумкин.

Биз ҳисобот даврида бажарилган ишларни умумлаштириб, ҳозир асосий эътиборни ўн иккинчи беш йилликда бажарилиши лозим бўлган вазифаларга қаратмоқдамиз. Янги беш йилликда 100 от кучига эга бўлган трактор ишлаб чиқаришни тўла йўлга қўйишимиз керак. Бунинг учун эса қуюв заводини тезроқ ишга тушириш зарур. Қуйилмалар ўзимиздан чиқса бошқа корхоналарга қарам бўлиб турмаймиз, зарур деталларни шу ерда тайёрлайверамиз.

Бир сўз билан айтганда шаҳар партия комитети корхонамиз реконструкциясини тезроқ тугаллаш, янги қувватларни барвақтроқ ишга тушириш устидан алоҳида назорат қилиб бориши, ишчиларнинг талаб ва эҳтиёжларини тўлароқ ҳисобга олиши керак.

Нонба ИБРОҲИМОВА,
Тошкент булка-кондитер комбинати машинисти, КПСС XXVI съезди делегати:

— Ҳамшаҳарлар дастурхонини хилма-хил булка-кондитер маҳсулотларига тўкин қилишда коллективимиз ҳиссаси каттадир. Биргина бизнинг бригада аъзолари ҳар сменада икки ярим тоннага яқин маҳсулот ишлаб чиқармоқда. Уларнинг хили кейинги йилларда анча кўпайди.

Корхонада меҳнат қилаётган ҳар бир ишчи ўз зиммасига аниқ мажбуриятлар қабул қилган. Илғорлар ҳиссаси билан ўн биринчи беш йиллик топшириғи муддатидан олдин адо этилди, янги беш йилликка пухта замин яратилди.

План ва мажбуриятлар бажарилаяптию, аммо маҳсулот сифатидан кўп ҳолларда кўнглимиз тўлмаяпти. Корхонамиз янги техника ва технологияга жуда ҳам муҳтож. Лекин цехларни замонавий ускуналар билан жиҳозлашга кам эътибор берилаяпти. Кўп ҳолларда хом ашё сифати ҳам талабга жавоб бермайди. Натижада тайёрланган маҳсулотларнинг айрим турлари ўтмай қолаяпти.

Янги беш йилликда комбинатни техник жиҳатдан қайта жиҳозлашга, кадрлар малакасини оширишга, маҳсулот турларини кўпайтириб, сифатини яхшилашга алоҳида эътибор беришимиз керак. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш шаҳар партия комитетининг диққат марказида туришини истаймиз.

ЧУҚУР МАЗМУН БАХШ ЭТАДИ

Партиямизнинг съездолди ҳужжатлари машғулотларга чуқур мазмун бахш этмоқда. Корхонамизда ҳозир партия ўқуви бўйича 17 мактаб ишлаб турибди. Ўқувнинг дастлабки кунлариданоқ машғулотларнинг ижодий ва самарали бўлишига алоҳида эътиборни қаратяпмиз.

Машғулотларнинг сифатли ўтиши кўп жиҳатдан пропагандистлар маҳоратига боғлиқдир. Завод партия комитети пропагандист кадрлар тайёрлашга ҳамиша катта эътибор бериб келмоқда. Бош технолог бўлимининг бюро бошлиғи Убайдулла Иброҳимов, 33-цех мастери Михаил Егоров, меҳнат ва иш ҳақи бўлими катта инженери Владимир Василенко каби моҳир пропагандистлар ҳозир тингловчилар ўртасида съездолди ҳужжатларини кенг тарғиб этмоқдалар.

Н. КУЗЬМИН,
«Ташсельмаш» заводи партия комитети сиёсий маориф кабинетининг мудири.

(«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 15 декабрда чиқади).

Редактор ўринбосари Р. УМАРОВ.

Р. 06200. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. ИНДЕКС: 64684 А. 1847. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12